

Kyrkjebladet

nr.4 Kyrkjeblad for Gloppen juni 2016 Årgang 46

God sommar

Vi trur du kan lese i dette bladet ein dag i sola når livet skal nyta (hugs solfaktor) eller ein regntung skoddedag når du treng ha noko betre å tenke på enn veret. Redaktøren er stolt over å kunne presentere så velskrive stoff frå kompetente personar, som det vi har her. Vi har i lag og samanlagt laga eit blad som vonar du kan bruke til tidtrøyte, til informasjon, til ettertanke, til trøyst og til tru. God lesing! Vi minner og om at det finst opne kyrkjehus og gudstenestefirande medkristne også i andre bygder og land, så ein ferie heimanfrå treng ikkje vere ein ferie frå felleskapet med andre truande personar. Vi trur og at du er rikare når hausten kjem, om du blir med på ei støylsgudsteneste eller (og) tar turen til Selje på seljumannamesse første søndagen i juli.

Tema

Søndagsskule er nok eit tema som vi ikkje blei ferdige med denne gongen, heller. Oppvakte, men velvaksne breimningar vil kanskje sakne gode fotografi som illustrasjon til Britt Randi sin artikkkel. Men skulle du kome på at du har eitt eller fleire, er det ikkje for seint! Kom med det. Vi skriv og om våre nye landsmenn. Det vil sjølv sagt og vere eit tema som vi kjem tilbake til. I neste nummer vil vi prøve å utfordre trauste glopparar heilt konkret på konkrete handlingar saman med desse nye folka.

Neste nummer

Nummer fem kjem heilt i starten av september. Ein god del av det bladet skal vere ein presentasjon av alle lag og grupper og tilbod innanfor det kyrkjelege. Vi ønskjer informasjon kva gruppa di eller tilbodet ditt heiter, kven som kan vere med, kva de driv med, kven folk skal ringe til om dei vil vere med etc. Har du opplysningar til oss av dette slaget, er det fint om du sender inn info før 5. august!

Finst det næringsliv i Breim?

Ja, årsak spørsmålet! Men det slår oss at vi har 34 annonsørar som støttar oss, og ingen av dei held til i Breim! Men så vidt eg hugsar finst det både butikkar, fabrikkar, entreprenørar og byggjefirma. Vi har plass til fleire annonsørar når som helst. Berre ring kasserar Venke på 977 77 383.

Framsida

Prosjektet med oppussing av Vereide Prestegard går stadig framover, og alle som er med i medliturg-grupper i Gloppen sokn, vart innbedne til vandring i hagen og omvising i huset. Foto: Oddvar Almenning.

Innhald nr.4

Soknerådet samla medliturgane i Gloppen sokn til hageselskap. Det starta med omvising i prestegarden på Vereide, og heldt fram i Sandane kyrkje. Ei interessant og godt opplegg frå ende til annan.

FOR TANKE OG TRU

Jesus er vegen, seier Liv Øygard Solheim	03
Leiarartikkel om søndagsskule ved Olav Søreide	05
Søndagsskulen i heile verda? Ved Olav Søreide	06
Søndagsskulen i heile Breim	08
Søndagsskulefolk i Austrheim	12
Gunn snakkar med Cecile frå Burundi om flukta og om livet her	22
Eit liv etter fødselen?	24
Asbjørgs klipp handlar om kjærleik	24
Spaltist Jorunn er ein egoist	29
Hallgeir Hansen løfter opp sin salme	31

DETTE VAR VI MED PÅ

17.maifeiring med søndagsskulesong	04
Foto av årets konfirmantar	16
Dugnad i Breim	25
Konsert med kor og slagverkarar	26

TING SKAL SKJE

Trusopplæringa hausten 2016	15
Støylsgudstenestene i sommar	30
Seljumannamesse med sjeldant besøk	28
Leirar på Fjordly og Teigen	30

MEST FOR MORO

Løysing og vinnarar av påskekryssordet	20
Barnesider	18

Av Liv Øygard Solheim

Eg er vegen, sanninga og livet

Mange av oss har vel opplevd å leite etter vegen. Skal vi kome til målet, må vi vite litt om staden vi skal til. Det er trygt og godt å gå saman med nokon som har gått vegen før. Dei kan vise veg. Er vi fleire som går i lag, kan vi vere til hjelp for kvarandre. Men har vi fleire vegar å velje mellom, kan det bli eit problem å bli samde. Då blir det gjerne fleirtalet som bestemmer.

Den viktigaste vegen er: Vegen til livet. Jesus seier: «*Eg er vegen, sanninga og livet.*» (Joh 14,6-7)

Det finst ein veg til Gud, og den går via Jesus. Jesus er vegen fordi han er sanninga. Jesus er komen til verda for å vise oss Guds vesen og vilje. Jesus seier: «*Ingen kjem til Faderen utan gjennom meg. Hadde de kjent meg, hadde de kjent Faderen.*»

Det er Johannes sitt store ynskje at vi ser at Jesus openberra Guds vesen og vilje for oss menneske, og at vi gjennom openberringa vinn det evige livet.

Korleis kan vi vere sikre på at vi har funne sanninga? Vi les og hører i media at biskopar, prestar, kyrkjeråd og politikarar har ulike meininger om kva som er rett og sant. Korleis kan då vi finne ut kva som er sant?

Den fulle og heile sanninga har vel ingen funne, vi er framleis på vandring for å finne kva som er rett og sant. Ingen må tru at han har all kunnskap. Kristen tru handlar om å vere i lære livet ut. Berre ein har den fulle sanninga: Jesus.

Vi kan sjå og forstå meir ved å studere og samlast om Guds ord. Vi skal hjelpe kvarandre på vegen. Jesus kjenner vegen og han har lova å vere med oss. Trua på han skal hjelpe oss å finne sanninga.

Læresveinane hadde heller ikkje forstått alt. I Joh 13 hadde Jesus snakka med læresveinane om at han skulle døy. Han hadde hatt siste måltidet i lag med dei. Læresveinane var urolege, og Peter spør: Kvar går du?

Jesus svarar: «*Dit eg går kan ikkje du følgja meg no.*

Men du skal følgja meg seinare.»

I Joh 14,1-4 les vi: Jesus seier: «*Lat ikkje hjartet dykkar uroast! Tru på Gud og tru på meg! I huset til Far min er det mange rom. Var det ikke slik, hadde eg då sagt dykk at eg går og vil gjera klar ein stad til dykk? Og når eg har gått og gjort klar ein stad til dykk, kjem eg att og tek dykk til meg, så de skal vera der eg er. Og dit eg går, veit de vegen.*»

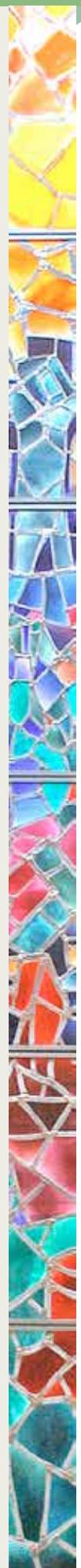
«*I huset åt far min er det mange rom.*» Eg trur Gud ynskjer velkommen inn i Guds rike til alle. Det er neppe ein standard oppførsel i dette riket. Vi har ulike meininger og ulike oppgåver. Men Gud har førebudd ein veg til alle. Ef 2,10: «*For vi er hans verk, skapte til gode gjerningar, som Gud føreåt har lagt ferdige, så vi skal vandra i dei.*»

Gud møter alle med kjærleik. Denne kjærleiken er det han vil vi også skal møte våre medmenneske med. Jesus seier: «*Eit nytt bod gjev eg dykk: De skal elskva kvarandre. Som eg har elskva dykk, skal de elskva kvarandre. På det skal alle skjøna at de er mine læresveinar: at de har kjærleik til kvarandre.*» (Joh 13,34)

Trua lærer oss at Jesus er vegen til Gud. Som vegen er han sanninga og livet. Han viser oss Guds plan og gir oss det evige livet. Elias Blix skriv det slik:

*Jesus, du er den himmelveg som til Gud Fader oss leier.
Frelsa det er å finna deg, liv og uvistnande heider.
Du er all skapnings ljós og liv,
verdi då enn i mørker sviv,
vinglante vilt mellom graver.*

*Jesus, eg høyra vil til deim som etter deg du kan nemna!
Lat meg ved deg til himmelheim dagleg få styra og stemna!
Utan din arm i miss eg gjeng,
før du meg høgt på ørneveng,
til eg i himmelen hamnar!*

17. mai er over

Kyrkja har etter ein gong feira nasjonal-dagen saman med heile sitt folk. Hurra for landet, kongen og grunnlova, og Halleluja for Guds ord, frelsa og dei kristne verdiane har etter bølga gjennom landet. Slik vil vi ha det. I by og land samlast folk til fest og til gudsteneste. Breimningar og hyrarar går i tog til kyrkja, til og med. Slik kyrkja har stått som eit samlingspunkt gjennom generasjonar for heile folket, slik vil vi og i komande tider gjerne vere ei kyrkje for heile nasjonen, statskyrkje eller ikkje. Difor legg vi og gudstenesta denne dagen inn i programmet som ein integrert og naturleg del.

Ny(e) kyrkjelydspedagog(ar)

No er det bestemt. Vi har vore spente på om og kven og når vi skulle få tilsett nokon i den utlyste stillinga som kyrkjelydspedagog. Men kyrkjeverja og dei andre som skulle tilsette, har halde korta tett mot brystet. Ikke nokon lekkasje der, før alt var klart. No er det lov å fortelja at Ingrid Bjørnereim frå Breim og Lars Bjarte Osland frå Hestenesøyra skal dele stillinga! Betre kan det knapt bli. I dette viktige arbeidet er det godt å vere to om å diskutere korleis tinga skal gjerast. Noko må dei gjere kvar for seg, mykje kan dei diskutere og planlegge i lag, og nokre av tiltaka kan dei gjennomføre saman. Vi ventar oss mykje og godt frå desse to i år framover! No gjeld det at alle foreldre og andre som har å gjøre med born og unge i trusopplæringsprogrammet sluttar godt opp om tiltaka. Å bere eit barn til dåpen, betyr å melde det inn i ei kyrkje og eit fellesskap og eit opplæringsprogram. Kyrkja bør kunne forventa 100 % oppslutnad frå alle døypele når dei byr inn til sine samlingar. Gjev dei nye medarbeidarane fulle hender!

Redaktøren

Vereide Søndagsskule opnar nasjonal-dagen for vereidarane.

Solistar er Gunhild Nesgård og Sunniva Nyheim.

Eg ber for Norge

Det er Vereide Søndagsskule som står for opninga av 17.mai-feiringa på Vereide. For nokre år sidan blei festlearen så begeistra for det han såg og høyrd, at han proklamerte: Dette må bli ein tradisjon!

Dermed har komiteane år om anna seinare visst kven som skal synge og opne feiringa om morgenon for gudstenesta. Og søndagsskulen leverer kvart år! Ein av songane er fast på programmet: Eg ber for Norge, av Solveig Leithaug. Frå Kyrkjebladet si side meiner vi at rettare kan det ikkje gjerast. På nasjonal-dagen skal vi også takka skaparen for landet vårt og be om ei

framtid for land og folk!

Verset blir sunge av solistar, og heile koret stemmer i med refrenget. Dette handlar også om å ta vare på fedrearven, å ta vare på det beste av det vi har fått overlevert, og å vende oss rette vegen med tanke på framtidia. Nokre linjer frå innhaldet: Flagget vaier....i raudt, kvitt og blått. Når eg midt i det ser korset må eg tenka: Å, eg har det godt som kjenner deg det minner om. Må du velsigne landet vårt! Refreng: Eg ber for Norge. Kjære Jesus, la det skina over Norge, la lys frå himmelen koma ned over oss!

Av: Olav Søreide

Søndagsskulen – best før eller ny giv?

Søndagsskulen har ei lang historie i Noreg, - ei historie dei fleste leiarane av Kyrkjebladet er ein del av. Mange av oss kan framleis kalle fram att stundene med bibelske forteljingar, songar, myntar i ein sveitt neve og lukta frå eit klasserom eller småsalen i bedehuset. Vi tenkjer gjerne at søndagsskulen må ha stått sterkt i landet vårt som ein naturleg del av oppvekstmiljøet og daninga for born og unge gjennom generasjonar.

Og på eit vis er det rett: søndagsskulen stod ein gong svært sterkt, særleg under krigen då ein opplevde ein kraftig vekst i søndagsskulerørsla. Opp mot 70 prosent av born i skulepliktig alder gjekk på frikyrkjeleg eller luthersk søndagsskule. Men alt ti år seinare var tilbakegangen begynt, men kanskje ikkje så lett å oppdage. Innrapporterte tal frå krinsane viser at til langt fram mot hundreårsskifte var oppslutnaden stabil rekna i tal frammøte, men å lese statistikk er som kjent ein vanskeleg idrett. Så lenge ein berre las dei faktiske tala, kunne ein til og med glede seg over ein viss framgang. Rekna ein derimot frammøtet i prosent av dei store barnekulla etter krigen, var tilbakegangen dei første tiåra nokså dramatisk. I 1950 gjekk 31 prosent av borna mellom fire og fjorten år på søndagsskulen. I 1986 hadde prosentdelen falle til 16,2 prosent, og nedgangen har halde fram med 7,4 prosent i 1996 og 5 prosent i 2012.

Årsakene til tilbakegangen er fleire. Den store tilstrøyminga i krigsåra heng for ein stor del saman med få andre tilbod. Også i dei første etterkrigsåra var det slik at søndagsskulen ikkje berre var eit tilbod på søndagane, men søndagsskulen arrangerte også turar, leifar og juletrefestar, og var lenge åleine om slike tilbod for born. Men etter kvart kom det mange fleire aktørar på bana, og breidda i tilboda for born auka monaleg. Det vart satsa på yngreslag, barneforeiningar og barnekor, og ikkje minst fanga idrett og varierte kulturtilbod opp born og unge i eit mykke større omfang enn før. Velstandsutvikling og varierte fritidstilbod i helgane for den vanlege, norske familien gjorde ikkje situasjonen for søndagsskulen enklare.

Så kan ein sjølvsagt også peike på ei generell avkristning i Noreg. Ein kan ha i tankane at søndagsskulen vaks fram i ei tid då skulen gav god trusopplæring, og slik er det ikkje lenger. I tillegg må det ha spela ei vesentleg rolle for søndagsskulen sitt omdøme at store delar av dagens besteforeldre- og foreldregenerasjon svikta søndagsskulen. Dette kan også ha hatt følgjer for rekruttering av vaksenleiarar.

Er søndagsskulen si tid forbi? Samfunnsutviklinga og statistikk

fram til vårt tiår gjev grunn til pessimisme. Også innanfor Norsk Søndagsskoleforbund var det røyster som fram mot hundreårsskifte meinte at søndagsskullearbeidet si tid var forbi. Andre meinte at nye tider krev nye måtar å forvalte oppdraget med å forkynne evangeliet til både vaksne og barn i heim og kyrkjelyd.

Friske krefter i «Søndagsskolen Norge», tidlegare Norges Søndags-skoleforbund, kasta seg over oppgåva med å snu utviklinga og tenkte nye, visjonære tankar for søndagsskullearbeidet. Eit strategidokument bygt på grundige analysar munna ut i visjonen «Det ideelle framtidsbildet» som teiknar eit bilet av søndagsskulen sin omfattande aktivitet slik han er ønskt i 2018. Visjonen «JESUS TIL BARNA» skal samle born i det økumeniske landskapet, leiarane skal ha ein bevisst evangelisk-luthersk identitet og få ein solid teologisk basis for formidlinga.

Ikkje minst skal «Søndagsskolen» i 2018 bli ein samfunnsaktør med meininger om tema som born sine rettar, oppvekstvilkår og livssynsspørsmål. «Søndagsskolen» skal vise att i debattprogram på TV og i radio.

Eit nødvendig satsingsfelt er rekruttering av frivillige søndagsskuleleiarar, kanskje ikkje den enkleste oppgåva. Det verkar fornuftig å satse på unge leiarar i alderen 10-14 år og gje desse ei leiarutdanning som dei også kan ha glede og nytte av i andre samanhengar. Å engasjere forldre og andre i praktiske oppgåver i søndagsskullearbeidet er også ein god måte å få fleire med. Oppstartkurs, leiartrening og oppfølging av konsulentar frå «Søndagsskolen» må ha ein sjølvsagt plass i satsinga, og leiarane skal oppleve at dei blir høgt verdsette for arbeidet sitt.

«Søndagsskolen» i 2018 skal stå fram med styrke som eit samla arbeidfellskap, men vil behalde krinsane. Regionranken har gledeleg nok ikkje slått gjennom, og dermed greier ein seg med mindre byråkrati og svekkjer ikkje demokratiske prosessar.

Så langt ein kan sjå, er den optimistiske satsinga fram mot framtidsbiletet i 2018 svært godt i gang. Heimesida www.sondagsskolen.no gjev omfattande informasjon og tilgang til ei mengd hjelpe materiell og idéar til aktivitetar. Medlemstalet blir no oppgjeve til ca. 36 500 born, noko som viser ei positiv utvikling.

Søndagsskulerørsla har med dette initiativet fått ein ny giv til beste for borna, men kanskje også for dei mange i foreldre- og besteforeldre-generasjonen som har falle utanfor vesentlege element i trusopplæringa dei siste 50 åra.

La oss heie fram søndagsskulen!

Søndagsskule i Langa, ein township utanfor Cape Town i Sør-Afrika, etter gudstenesta ein søndag i oktober 2014.

Søndagsskulen – med anar frå 5. Mosebok?

TEKST OG FOTO: OLAV SØREIDE

Vi tenkjer gjerne at søndagsskulen må vere eit særnorsk fenomen. Lokala, songane, flanellografen og forteljingane verkar nært og heimsleg. Sanninga er nok heller at søndagsskulen har funne si særnorske form, men har røter langt attende i tid

og i andre land. Sjølv uttrykket «søndags-skule» vart først brukt av Robert Raikes i England i 1780.

Hundre år seinare vart det reist ein statue av Raikes på Victoria-diket i London med inskripsjonen: "Denne statuen vart reist etter

initiativ av Sunday School Union med bidrag frå lærarar og elevar ved søndagsskulen i Great Britain juli 1880."

Engelske historikarar peikar på at Raikes nok ikkje var den første som samla born til kristendomsundervisning på søndagane,

men det er hans store forteneste at søndags-skulerørsla vart sett på kartet.

Frå dei tidlegaste tider

Dei første nedteikningane om systematisk trusopplæring finn vi heilt attende i 5. Mosebok, 31:12-13 ”*Kall folket saman, menn, kvinner og born, og innflyttarane som bur i byane dine, slik at dei hører og kan læra å frykta Herren dykker Gud og trufast følgja kvart ord i denne lova. Og borna deira, som enno ikkje kjenner lova, skal høyra henne, så dei kan læra å frykta Herren dykker Gud så lenge de får leva i det landet de skal leggja under dykk når de går over Jordan.*”

Slike og liknande formuleringar finn vi fleire stader i Bibelen. Og gjer vi eit langt sprang framover i tid, veit vi at salig Martin Luther sette i gang fleire søndagsskular i Tyskland frå 1579. Det blir sagt at han etablerte religiøse skular på Herrens dag og vigde dei til å studere

katekisma, synge lovsongar til Gud og be.

På 1600- og 1700-talet var det fleire spreidde forsøk på å starte søndagsskular, særleg i England, men også fleire stader i Europa og etter kvart i Amerika. Ein kan seie at søndagsskulen har hatt to hovudformer, men i mange tilfelle i ei god blanding:

- Ein skule på søndagar fordi borna ikkje hadde fri til å kome andre dagar.
- Ei barnebegsteneste med opplæring i kristendom med vekt på det åndelege livet.

Klare skilnader

Dei tidlege søndagsskulane i England, Tyskland, Amerika og fleire andre land var i starten ein skule for fattige born, drivne av kristeleg miskunn. Det er viktig å vere klar over at desse landa ikkje hadde ei allmenn skuleordning, og fattige born fekk såleis ikkje nytte seg av dei skulane som fanst. Og her kjem Robert Raikes inn i biletet igjen: Takka vere hans innsats og dei journalistiske evnene hans spreidde idéen om søndags-skular seg raskt til dei store industribyane i England og på kontinentet. Han vann gehør for at dei store skarane av fattige og rotlause born i slumområda også måtte få kristendoms-opplæring.

Kontrasten til Noreg var stor. Her budde dei fleste borna på landet, og så godt som alle fekk kristendomsundervisning etter at konfirmasjonen vart innført i 1736 og i allmugeskulen som vart oppretta tre år seinare. Den første norske søndagsskulen vi kjenner til, var i 1730-åra i Ås kommune i Akershus. Først i 1844 kom den første organiserte søndagsskulen i gang i Stavanger, seinare i Christiania i 1864, i Bergen i 1871 og i Trondheim 1873.

Oppstarten av søndagsskulane i vårt land kan vi i stor grad takke haugianarane, metodistane og baptistane for. Dissenter-lova frå 1845 forplikta ikkje-lutherske kyrkjessamfunn til å undervise eigne born i kristendom. Då metodistane starta søndagsskular i 1855, var dette så nytt, spennande og populært at også lutherske born sökte seg dit. Dette skapte sjølv sagt ein viss motstand frå luthersk hånd, ikkje berre i Noreg, men også i nabolandene våre.

Etter kvart danna det seg dermed to former for søndagsskule i Noreg:

- Metodistar og baptistar tok nokså ukritisk i bruk oppleget frå England. Baptistiske søndagsskulemisjonærar betalt av Sunday School Union i England reiste omkring i Noreg og formidla kontakt med den verdsomspennande søndagsskulerørsla. Dei spreidde også store mengder materiell og pedagogiske metodar.

- Lutherske kyrkjessamfunn brukte gjerne kyrkjelege lokale, kyrkjeleg liturgi og samarbeide ofte med prestane. Indremisjonen stod sentralt i drifta av søndagsskulane, og dei tok etter kvart dei mange nye skulebygningane i bruk. Materiell og metodar frå baptistane fekk etter kvart noko innpass.

Organisering av søndagsskulearbeidet.

På slutten av 1800-talet melde spørsmålet seg om korleis ein formelt skulle organisere søndagsskulearbeidet, særleg innanfor den lutherske kyrkja. Ute i verda var fleire modellar i bruk:

- I England var Sunday School Union frittståande og ikkje tilslutta eit kyrkjessamfunn. Dette ville ikkje passe i land som Noreg med ei dominante luthersk statskyrkje.
- I USA høyrdø søndagsskulane til kvart sitt kyrkjessamfunn som utvikla materiell, men møttest regelmessig til fellessamlingar, såkalla «conventions».
- I Tyskland organiserte ein arbeidet først gjennom tysk indremisjon, men landa etter kvart på ei organisering innanfor delstatskyrkjene, ikkje minst fordi ein såg på søndagsskulesamlingane som ei barnebegsteneste.

Det var nettopp denne tyske modellen som danna mønster for Norsk Søndags-skoleforbund som vart oppretta i 1889. I Danmark har den lutherske søndagsskulen heilt fram til vår tid vore knytta til den kyrkjelege indremisjonen sitt arbeid. I Sverige har søndagsskulen hatt trongare kår, først organisert gjennom indremisjonen, deretter tok Kyrkans Diakoni-styrelse over, men søndagsskulen vart ikkje prioritert og forsvann etter kvart.

Kva så med framtida?

John Arne Moen, sjefredaktør i Trønder-Avisa, formulerte seg slik ganske nyleg: «Ser vi stort på det, kan vi si at det katolske Norge fikk 500 år. Så ble Luthers reformerte kirke statsbærende i nye 500. Hva venter rundt neste sving?»

Svara kan vere mange, men ei framtid der søndagsskulerørsla skal stå sentralt i born (og vaksne) si trusopplæring, kan vere eit fullt mogeleg svar. I dag er Søndagsskolen Norge, tidlegare Norsk Søndagsskoleforbund, ein livskraftig og moderne organisasjon som står stott på mange bein gjennom søndags-skulekrinsane over heile landet og som haustar frukter av god omdømebygging gjennom mange år.

Historia om søndagsskulane i Breim

AV VENKE KOLLBOTN

Det har lukkast å få samla litt frå ei lang historie om søndagsskulane på Høygarden og Hole, i Sandalen og på Myklebust og Bergheim, på Reed og i Kandalen. No er dessverre alle søndagskulane i Breim nedlagde. Den siste som vart drevne var søndagsskulen i Kandal, og han gjekk heilt fram til 2016. Søndagsskulen på Høygarden starta opp allereie i 1921

og varte fram til 1964 då barneforeinga tok over. Tekst og bilet til Høygarden sundagskule er henta frå boka «Barneforeinga Den Vesle Hjelpar» som kom ut i 2000. Tekst og bilet til Kandal søndagskule er henta i frå kyrkjebladet i 2000. Dette vart skrive i samband med at Brita og Sverre Rygg som dreiv søndagskulen i Kandal i mange år, fekk kongens fortenevestemedalje i gull. Lene

Jordanger har delt nokre fine barndomsminne med oss frå tida på Reed søndagsskule. Britt Randi Heggheim har ved å snakke med fleire personar fått samla og skrive ned litt om Hole, Sandal, Myklebust og Bergheim sundagsskule. Ei stor takk til alle som har vore med å bidrege. Historiene vitnar om at sundagsskulen har betydd mykje for mange opp gjennom åra.

Kalla inn til kongens slott - for lang og tru teneste "i Vingarden"

To frå Breim, Brita Sverre Rygg, fekk denne æra - etter over 40 års teneste i kristent barnearbeid, søndagsskule og yngreslag. Dermed fekk dei kongens fortenevestemedalje i gull!

Garden Rygg ber namnet sitt med rette. Enkelte stader er det så bratt at dei må bruke piggsko ute på jorde, på dei mest brattlente bakkane. Men naturen og utsynet er storfælt! Fine fjellformasjonar med snodekte toppar, speglar seg i det blanke blå Breims-vatnet.

- Vi trivest her og det har gått bra med arbeidet og utkome på garden, fortel Sverre.

Beskjedne Brita seier ho likar lite å stå fram offentleg. - Difor grua eg både for Oslo-turen, og dette å kome i Kyrkjebladet, seier ho. - Det er så lite, dette vi har gjort...

Men konge-besøket, 6. november 1999, gjekk betre enn venta, - og vart ei god og minnerik oppleving. På slottet var det ei avslappende atmosfære. Og kong Harald var både sympatisk og liketil. Dronninga var ikkje tilstades.

- Gjekk inntoget til slottet greidt?

- Ja, det var berre velvilje over alt! Vi kom inn i den eine salen finare enn den andre. Og på kvar plass var det nokon som orienterte og fortalte om årstal, møblar og måleri.

Vi var ca. 70 personar i fylgie. Den eldste var 85 år. Òg i den største og finaste salen stod kongen og handhelsa på kvar enkelt, og ynskte oss velkommen! Han tok seg og tid til å slå av ein prat og

Vi fortalte at vi kom frå Gloppen i Nordfjord, og at vi var boder. "Det var interessant", svara han. "Eg og har gard og er bonde, og det arbeidet er avslappande og fint, så det likar eg", sa han vidare. -

- Var det bevertning og?

- Ja, to store langbord stod dekka med brus og alle slag drikkevarer, tre sortar kaker stod framme, så det var berre å finne seg plassar og forsyne seg. Kvar enkelt hadde medaljane på seg, for dei hadde vi fått utdelt tidlegare. Besøket på slottet varde i 2 timer - frå klokka 14 til 16.

Barnlause, men likevel mange barn!

Dette kan sikkert seiast om mange, og ikkje minst om ekteparet Brita og Sverre. Tru kor mange hundre barn, dei gjennom åra, har gjeve av si tid, omsorg og åndeleg føde over eit langt tidsrom.

- Søndagsskulen i Kandal vart starta 16.1. 1949. Det var onkel Andreas som gjorde opptaket til dette, fortalte Sverre. Og det vart med 28 born frå starten. Annankvar søndag møttest vi kl. 10.00 i skulehuset og ofte heime hjå oss og. - Brita vart medarbeidar her frå 1954.

Tre år seinare fekk vi kall til å fylgle barn og unge eit steg vidare med kristen forkynning. Då vart det starta yngreslag. Her hadde vi og eit blad, avis, som heitte "Framtids von". Derifrå sak-sar vi desse orda:

Kjære ungdomar! Gjev akt på dei gamle stigane (råsene) - som fører fram til korset og vegen - Jesus seier: "Eg er vegen, sanninga og livet!"

Brita og Sverre framfor slottet.

- I dei 35 åra vi fekk nåde til å arbeide i yngres-laget var det mange rike stunder saman med folk frå andre bygder og! Vi hadde t.d. støls-stemne, árvissit i 25 år. Då var det mange med frå Sandane og.

No har vi eldre gradvis trappa ned i søndagsskule og yngreslag. Og det er stort at Herren har kalla nye arbeidrar til sitt rike, så elden ikkje sloknar.

Det var nok ei stor oppleving, for Brita og Sverre, og få møte kongen.

Men for alle som trur på Jesus Kristus, er det endå større og få sjå fram mot møte med Han. - Kongen over alle kongar!

Jorunn

Minne frå søndagsskulen på Høygardane i 1920-30 åra

FORTALT AV NELLY HETLE

Då eg vart spurd om å skrive nokre minne frå søndagsskulen, tykte eg det kunne vere gildt å tenke tilbake og oppeve att i tankane det vi fekk vere med på og oppleve.

Søndagsskulen vart starta ein gong i 20-åra, trur eg, av Elisa Kåle. Før den tid var det ikkje noko slags samkomer for born, det eg veit. Kva tid den slutta, er eg heller ikkje klar over. Den var i alle fall forlauparen for barneforeininga som starta seinare.

Søndagsskulen, ja, det var eitt av lyspunktene i barndomen. Det var ikkje så mange tilbod den gongen. Vi var oftast mange i ein syskenflokk. I kvardagen hadde vi våre plikter i arbeid, og i fritida var det moro som vi laga sjølve. Søndagsskulen vart liksom noko utanom, noko som kalla til andakt.

Annankvar søndag i vinterhalvåret møttest vi i skulehuskjellaren klokka eitt. Det var born frå alle heimar i følgje med mødre og bestemødre, eller ei av dei. Vi var mange born på Høygarden i den tida, og alle møtte opp, frå den største til den minste. Samlingsstaden var eit udelt rom undr skulehuset med fire veggjar. Eit stykke fram på golvet stod skorsteinen, og bak den var det ein stor kisteomn med to kokerom. Sitjepllassen var lange, breie langbenker, sikkert svært gamle og framfor der eit bord der lærarinna stod. Det var Kristen-Elisa som ho heitte til dagleg. Ho kom frå Kristentunet. Men namnet kan også peike i ei anna retning, for ho var ein ekte kristen.

Det var ikkje tørre og kjedelege stunder å vere på søndagsskulen, for ho hadde ei eiga evne til å få oss med. Om ho gjekk ut frå dagens tekst eller hadde fortellingar, så var alt like levande og interessant. Om det var eit ord som vi skulle hugse, så tok ho det opp att fleire gonger og fletta det inn i talen sin. Ikke alt forstod vi då, men det har vore niste å ha med på vegen.

Nokre år var også Eli Hunskår engasjert, så dei delte oppgåvene. Ho var flink å synge, så vi fekk lære mange songar, m a «Ein fin

liten blome i skogen eg ser». På kvart møte vart ein gut eller ei jente vald til å lese opp eit stykke på neste møte. Vi var nok stolte av å få oppgåver. Det vart mykje leiting i forskjellelege bøker og blad før vi fann noko som passa. I Norsk Barneblad var det mykje godt å finne den gongen. Minst to gonger for vinteren hadde vi søndagsskule om laurdagskvelden. Det blei reine festsamværet. Mødrene kom med barneflokken og korger med mat, og kaffi i ein pose som dei leverte til kokken. I slike høve hadde vi alltid noko ekstra på programmet. Vi borna stilte opp med songar som vi hadde øvd inn, og oftast hadde vi ei lita utloddning. Eg gløymar ikkje den gongen eg vann ei øskje med 12 fargeblyantar. Du så rik eg var! Eg var glad i å teikne.

Elisa Kåle

Vi hadde i tankane å spare saman nokre kroner slik at vi fekk gardiner. Glasava store og låg jamsides med narka. Der verka temmeleg svart når det var mørkt ute. Det gjekk nokre år før vi fekk realisert draumen, men då blei det lunt i kjellaren.

Om sommarten hadde vi ikkje møte, men kvar jonsokalta samlast vi ein stad for å brenne briseld. Då var heile grenda med, unge og eldre. Oftast var vi på Høgesvadet. Der hadde vi utsyn over heile grenda, Breimsvatnet og fjella med snøbrear i synsranden. Ved sida av bålet laga vi grue og hengde

over ein stor kaffikjele av kopar. Vi plasserte oss på det kvite svaet rundt nistekorga med kaffikoppar og saftflasker. Vi leika og song og bar nye kvister til bålet til det lysna mot ein ny dag. Ære vere dei vaksne som midt i alt kvardagsslitet hadde overskot til å stelle i stand slikt for borna! Kanskje kom det noko godt ut av det for deira del også.

Eli Hunskår

Høgdepunktet og det aller største var juletrefesten. Den hadde vi alltid ein kveld i romjula. Når julafsta heime med all si glede var forbi, hadde vi framleis juletrefesten å sjå fram til. Som regel hadde vi fått nokre nye plagg til jul og følte oss riktig så fine og pynta når vi steig innom døra til Kjellaren. Der var vi møtt av både lys og varme. Framfor skorsteinen stod juletreet fint og pynta, og det rakk mest til taket. På talarstolen som var eit bord, var det lagt ein kvit duk og ei liten krans av grankvister, og lys i ein messingstake. Nokon i grenda hadde lånt bort parafinlampa, så det var fleire enn elles som var plasserte under taket. Også bak skorsteinen var det lyst og fint for dei som arbeidde der. Og for at dei skulle vere skjerma, var det hengt opp eit flagg på den eine sida mellom skorsteinen og veggjen. Vi tykte det var fint, sjølv om eit flagg helst ikkje skulle vore brukt på den måten, men så stor portiere av anna stoff, var ikkje råd å finne. Ved sida av døra stod ein skulepult, og der sat kasseraren. Vi

borna gjekk fri, men dei vaksne betalte nokre øre i inngangspengar. Det blei litt utlegg som skulle dekkast, som til dømes julepynt, stearinlys, parafin til lampene, og kaffi.

Vi hadde alltid ein talar utanfrå på festane. Oftast var det presten som stod til teneste, men det kunne også vere ein lærar. Besten var skysskar når dei skulle hentast, og Blakken og sluffa var befordringsmiddelet. Alle i grenda møtte opp, så heile salen var fullsett. Når mødrane hadde plassert nistekorgene bak skorsteinen og alle var komne til ro, var det vlonstord av Elisa, og ho gjekk ikkje uforberedt til oppgåva. Tenk om vi hadde hatt opptak av noko av det ho bar fram! Programmet gjekk med tale, song og opplesing. Så kom tida til kaffipausen. Vi plasserte oss på dei breie benkane med korga mellom oss, og der var mykje godt å forsyne seg av, for jul var jul også i matvegen i dei dagar også.

Når alt var rydda på plass igjen, var det song rundt treet som stod for tur. Då måtte vi reise oss opp, og benkane vart stabla rundt veggane. Nokre av karane flytte treet fram på golvet, og nokon kleiv opp på ein stol for å tenne dei øvste lysa. Vi borna laga ein ring næraast treet, og dei vaksne gjekk ytterst.

Gangen rundt juletreet var hogdepunktet. Vi kunne songane utanat, alle versa, og song av full hals. Treet var eit levande vedunder med alle dei blafrande lysa og pyntet som vi kjende att frå år til år. Vi bad og bad om å få fortsetje, men ein gong var det slutt, og lysa var nedbrennende. Benkane blei sette på plass, og festen skulle avsluttast. Då kom det av og til ei overrasking. Elisa stod framme ved bordet der det låg nokre pakkar. Borna vart opproppe ein etter ein, gjekk fram, tok imot og takka. (Vi pakka ikkje opp før vi kom heim, og då var det julafta på nytt). Julefesten i Kjellaren var slutt. Litt trist, for det var lenge til neste gong. Eg trur at vi alle som var born den gongen fekk vi med oss noko verdifullt. Og alle hugsar ho Kristen-Elisa, og det ho gjorde for oss. Vi kjende at ho var glad i oss og ynskte at det skulle gå oss vel.

Jubileumsfest for søndagsskulen på Høygarden

I 1932 vart det halde tiårsjubileum for søndagsskulen med fest i skulehuset. Alle i grenda slutta opp o festen. Tora Helland som var prestefru i Breim var festtalar. Rakel Kollbotn overrakte Elisa Kåle og Eli Hunskår kvar sin bibel fra søndagsskuleborna. Desse var på nynorsk og såleis eit ynskje om att

teksten vart lese opp på nynorsk. Rakel las også opp eit dikt av Hans Kollbotn som då var 12 år. «Lat søndagsskulen vere eit ljós for verda, så me læra Gud å æra. Då det gjeng oss evig vel».

Fra Svartesvadet, 1961. Første rekke fra venstre: Kari Kollbotn med Kjersti på fanget, Haldis Kollbotn, Leidulf Egge, Elisabet Egge. Andre rekke: Lars Kollbotn, Heidi Dale, Anne Karin Kollbotn, Olina Kollbotn, Elisabet Egge. Tredje rekke: Ukjend, Elisa Kåle, Heidi Dale, Ingeborg Dale, Lina Egge. Fjerde rekke: Olga Egge, Aslaug Dale, Ingebrig Kollbotn, Anton Hunskår.

Mine minne fra Reed søndagsskule

AV LENE ALMENNING-JORDANGER

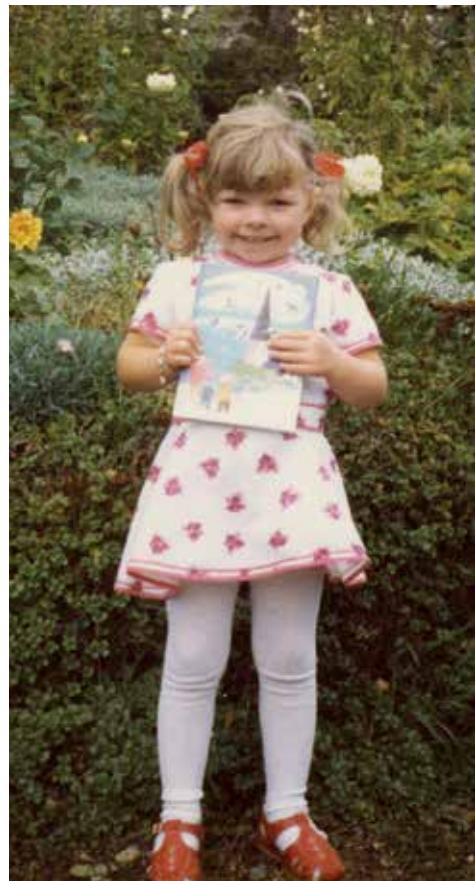
Då eg var lita jente hadde vi søndags-skule i byggefeltet i Hovden C. Der var det barnepark, og søndagsskulen fekk bruke deira hus. Det var vanleg at ein måtte vere fylt fire år før ein kunne gå på søndagsskule, men eg fekk starte litt før. Eg hadde så lyst å vere med, og så gjekk store-søstera mi der. Mamma følgde meg dei første gongane, hugsar eg.

Dei som var søndagsskulelærarar var Kjell Otto Solheim og Laila Sundal. Ho spelte gitar og han spelte trekkspel. Det var stor stas med musikk. Eg likte godt å syngje, og eg lærde meg alle tekstane. Og så hadde vi sjølvsgåt bevegelsar til songane, så vi song

med liv og lyst. Eg trur at dersom Soul Children hadde eksistert på den tid, så hadde eg stilt på i koret.

Det var mange born som gjekk på søndags-skule på den tid, tidleg på åttitallet. Vi leika oss både før og etter søndagsskulen, og vi hadde det kjekt. Så vi tok på oss søndagskle, fletta håret og var klar. For heime med oss var det på den tid forskjel på kvardagkle, skulekle og søndagskle.

Så eg fekk beskjed heime at eg måtte oppføre meg fint, og det heldt eg, trur eg i alle fall. Vi lærte oss å rette opp handa når vi skulle svare, og folde hendene når vi skulle be, for

det var ein fin måte å ha hendene på når vi snakka med Jesus, sa dei. Eg hadde veldig respekt for dei vaksne på søndagsskulen, og eg meinte at alt dei sa var sant og rett. Det var søndagsskule annankvar søndag, og så var det som regel gudsteneste i Breimskyrkja dei andre søndagane, og vi blei oppmoda om å gå der også.

Og så var det forteljingane. Dei hadde flanelograf, og vi følgde med. Det kunne vere

historier som var tragiske og triste, men også dei som var fylt av glede.

Men det var ein ting eg var redd for etter å ha hørt på søndagsskuletekstane, og det var å bli spedalsk. Då trudde eg at ein blei fattig og måtte leve som tiggjar. Og Jesus, han som hadde lækt så mange, han kunne vel ikke hjelpe meg, for han var no krossfest og død. Eg kunne no be, men, nei, dette var eg redd for.

Søndagsskuleblad fekk vi, og vi hadde frammøtekort. Det var viktig å få flest fiskar i garnet eller flest stjerner på himmelen. Det var ikkje barnehagetilbod i bygda på den tid, og dette fellesskapet på søndagsskulen var både sosialt og viktig, i alle fall for meg som var mykje heime.

Litt om søndagsskular i Breim

TEKST: BRITT RANDI HEGGHEIM

Hole søndagsskule vart starta i byrjinga av 1950-talet av Astrid Hole og Marta Støyva. Etter ei tid fekk Astrid hjelp av Olina Heggheim, som i mange år hadde ansvar for søndagsskulen saman med Agneta Torheim. Dei fekk avløysing av Karin Lilleås, ei dame frå Hardanger som budde på Byrkjelo i to år.

Deretter overtok Johanne Skinlo som søndags-skuleleiar, saman med Magnar Nese, som var avløysar hos fleire bønder. Gjertrud Støyva var den siste leiaren for Hole søndagsskule, frå midten av 80-talet og fram til sommaren 1991, med god hjelp av Knut Bjørnereim og Lars Harald Bergheim.

Søndagsskulen heldt til i skulehuset på Hole, og hadde god oppslutnad av både jenter og gutter. Frå oppstarten og i mange år framover gjekk så å seie alle born i skulealder på søndagsskulen, heilt fram til konfirmasjonsalderen. Astrid, Olina og Agneta ”plukka opp” born langs vegen frå sentrum til Hole. Sjølv om mange av borna hadde lang skuleveg, seks dagar i veka, var det vanleg å gå same vegen om søndagen.

Det var søndagsskule på føremiddag dei søndagane det ikkje var gudsteneste, frå tidleg om hausten til fram på våren. Det var kjekt å høre bibelforteljingar, og ”dagens minneord” frå teksten var viktig å hugse på, også

for å kunne fortelje det når ein kom heim. Det var eit stort nyhende når flanellografen vart teken i bruk ved forteljing av bibelhistorier. På søndagsskulen fekk ein lære mange songar, og alle fekk Barnas Søndagsskuleblad. Det var kjekt å få frammøtet registrert i eige kort med gullstjerner og fiskar, og på kvar samling var det høve til å gje litt småpengar til søndagsskulearbeidet.

Og før ein kunne gå heim, måtte ein vente til leiarane hadde vaska golvet i skulestova, slik at det var reint til ny skuleveke måndag. I ein periode bar dei jamvel med seg vatn til golvvasken heimanfrå. Ventinga kunne av og til kome i konflikt med med sportssendingar på radioen ein gjerne skulle nå.

I romjula var det fast tradisjon med søndags-skulefest, heilt fram til søndagsskulen vart avvikla. I mange år var julefesten eit samarbeid mellom søndagsskulen og barneforeininga i Hole skulekrins, kombinert med basar.

Inntekta vart delt mellom Søndagsskuleforbundet og Samemisjonen, som var barneforeininga sitt prosjekt. Det var mange ringar rundt juletreet, og alle hadde med ”mat på fat”. Kaffi og saft vart servert, og vatn tilkøyrt i store mjølkespann til både kaffikoking og oppvask.

I skulehuset på Bergheim var det søndags-skule for dei som høyrde til Bergheim skulekrins. Den vart starta på 60-talet av Gudrun Egge og ført vidare av Jorunn Eide, som også heldt fram med søndagsskule etter at han flytta til barneparken på Byrkjelo. Då var det mest born frå sentrum og byggefeltet som kom.

Også i Bergheim skulekrins gjekk søndags-skulen og barneforeininga saman om å arrangere julefest. Her gjekk julefesten på omgang mellom fleire av dei store husa på Egge. Dei som gjekk i barneskulen, gjekk også på søndagsskule. Slik var det og i Sandal og på Myklebust. Begge stader var søndagsskulen i skulehuset. I Sandal var det Aud Sandal som heldt søndagsskule når ho var heime, frå midt på 50-talet og i fleire år. Alle borna møtte fram. Det var kjekt å kome saman og fint med kort og stjerne, minnast ei. På Myklebust delte Maria, Kristina og Tora Myklebust på å leie søndagsskulen, frå midt på 50-talet og i mange år framover.

Bibelhistorier, søndagsskulebladet, kort med stjerner og fiskar høyrde med til barnelærdomen, minnast ein. Det same gjorde det å vere med i barneforeininga som Astrid Myklebust tok initiativet til.

Småskulen samla på Karnishaugen i 1924. 1. rekka frå v.: Erling Gloppestad, Steinar Hauge, Målfrid N. Hauge, Margit Hauge, Eili Skrivervik, Astrid J. Hauge, Målfrid J. Hauge, Margit Gloppestad, John J. Hauge og Olav L. Hauge. 2. rekka frå v.: Borgny Austrheim, Eili M. Austrheim, Anna J. Austrheim, Klara Sande, Hjørdis Skrivervik, Aslaug O. Skrivervik, Signy Austrheim, Maria J. Hauge, Jorunn Hauge, Maria S. Hauge og Karolina Austrheim.

3. rekka frå v.: Erling Skrivervik, Agathe (Ågot) Austrheim, Petra Hauge, Eili J. Hauge, og Sofrein Skrivervik.
4. rekka: Sverre Skrivervik, Ola Hauge, Anders M. Austrheim, Edvard Skrivervik, Klara Fjellestad, Ester Gloppestad, Marta Hauge, Matias Gloppestad, Olav A. Austrheim, Sverre Gloppestad, Per Gloppestad og Kristen S. Hauge.
Biletet er utlånt av Alvhild Klakegg.

Austrheim søndagsskule – eit tilbakeblikk

TEKST: HARALD ASKE

Kristiane Lotsberg har i sitt hefte «Sundagsskulen i Nordfjord frå 1895 og frametter» gjeve eit levande bilet av oppstarten og vidareføringa av søndags-skulearbeidet i Nordfjord. Heftet er velforma og interessant å lese, men når ein leitar etter stoff om Austrheim søndagsskule, så finn ein svært lite i dette heftet. Vi er derfor veldig glade for at vi har fått ein samtale med Harald Gloppestad, mangeårig leiar på Austrheim, og bilet og opplysningar frå Alvhild Klakegg og Signe og Ragnar Hauge. Dei fleste i Austrheim krins vil kjenne att

namnet «Brynjestein»-Eili. Ho budde all sin dag på Hauge, men faren kom frå Vereide og heitte Jon Jørgenson Vereidsvik og gifte seg med Rakel. For å skilje denne Jon-en frå andre Jon-ar i område, vart «Brynjestein»-namnet brukt, også på Eili. Eili var fødd i 1884 og levde til 1960. I Bygdeboka står det om ho: «Ho var sterkt interessert og gjorde ein stor innsats som søndagsskulelærar i Austrheim krins».

I protokollane for frammøte Harald Gloppestad synte oss, var frammøtet registrert frå

1944, med etter som Alvhild Klakegg kan fortelje, var der søndagsskule på Austrheim lenge før. Ho trur at dei kom i gong med søndagsskule ganske fort etter oppstarten på Tystad. Altså rett etter 1900.

Agathe B. Austrheim (1861-1951, bygdeboka skriv Ågot), frå garden Ståle Austrheim har i dag, var den som starta opp søndagsskulen og hadde Petra Hauge (Pold-Petra) med seg i arbeidet. Etter ei tid vart Agate sjuk, så der vart ein pause i søndagsskulearbeidet, men vi veit ikkje kor lenge. Det vi ser av bildet frå

Storskulen på Karnishaugen 1924. 1. rekke frå v.: Knut N. Hauge, Anna N. Hauge, Oline N. Hauge, Maria Fjellestad, Jenny Solheim, Tor Solheim og Kristoffer Skriversvik. 2.rekke: Arne O. Gloppestad, Agathe (Ågot) Austrheim, Målfrid N. Hauge, Petra Hauge, Eili J. Hauge, Agnes Gloppestad og Kristina K. Hauge.

3. og 4. rekke: Bertel Skriversvik, Magnus Fjellestad, Klara Nilsen, Samson Skriversvik, Knut S. Hauge, Elisabet J. Austrheim, Leif Austrheim, Per Hauge, Olav O. Austrheim, Einar Hauge og Jenny Skriversvik. Biletet er utlånt av Alvild Klakegg.

Harald Gloppestad, mangeårig leiar for søndagskulen på Austrheim. Foto: Harald Aske.

1924 er at alle tre søndagsskulelærarane sit side om side: Agathe (Ågot), Petra og Eili, så då reknar vi med at arbeidet gjekk for fullt.

Vaktskifte: Bertel, Arne og Harald

Harald Gloppestad kan fortelje at etter kvart kom Bertel Austrheim inn som leiar med Arne Alme som hjelpar. Bertel heldt det gåande veldig lenge, heilt til dei la ned arbeidet i 1997. For denne innsatsen fekk han Kongens Fortenestmedalje i sølv. Harald vart med i arbeidet då Arne Alme slutta midt på 1960-talet. Bertel var skrivars og førte rekneskapen. Når han ein hende gong trong vikar, var det oftast Kirsten Berge som tok jobben, men Ingebjørg Tennebø var også med i arbeidet. Harald nemner at dei beste opplevingane var når dei fortalte til borna og fekk oppleve at dei var med. Det var stort!

Juletrefest i Gimle

Kvart år vart det arrangert juletrefest i Gimle.

Til vanleg heldt dei til i skulehuskjellaren til nyskulen kom, men når det skulle vere fest, var det Gimle som var lokalet. Og det var fest for alle. Talaren kom utanfrå, programmet elles stod borna for, og på kjøkkenet var der gode hjelparar som sytte for god mat til alle. Etter kvart som juletregongen for dei små ebba ut, kom der fleire vaksne til, og festen kunne dra ut til seine kvelden.

Manglande oppslutnad

I mange år var det så vanleg å gå på søndagskulen at nesten alle var med. Harald talde 66 born somme årgongar, men talet gjekk nedover, og i 1997 var talet kome ned på 6-7 elevar, og det var tid for å legge ned. Nokre born har funne vegen til søndagsskulane på Vereide eller Sandane.

Bertel Austrheim fekk Kongens sòlv for sin innsats for søndagsskulen. Biletet er frå 2013 då Sandane bedehus heldt 90-årsjubileum. Foto: Harald Aske.

Eili Hauge ivra for søndagsskulen og gjorde ein kjempeinnsats.

«Brynjestein»-Eili med alle søndagsskuleborna rundt seg i 1939. Dette biletet er teke i 1939 og lånt ut frå heimen der Eili Hauge budde, frå Signe og Ragnar Hauge. Takk til dei! Takk òg til Kjellfrid Aske Hauge for god hjelp med namnelista. Sitjande på marka frå venstre: Oddvin Hauge, Sigmund Hauge, Reidar Hauge, Dagfinn Alme, skjult ukjend, Elfrid Vambeset, Gudrun Sollid, Edit Vambeset, Signe Gloppstad, Odny Austrheim og Elsa Austrheim. Bakom Elfrid (ståande midt på biletet): Maria Aske, Sigrid Skriversvik, Kjellfrid Aske, Marta Gjengedal, Aslaug Lote, Håkon Lundestad og Målfrid Sollid. Til høgre for søndagskulelærar Eili står Gyda Vambeset m. fletter,

Jorunn Fjellestad, Solveig Lundestad, Magnhild Skriversvik og Ranveig Erdal. 3. og 4. rekke frå v. Lars Vambeset, Leiv Vambeset, Martin Aske, Odd Gloppstad, Ragnar Aske, Olav Hauge, Jon Aske, Jonfinn Hauge, Arne Gloppstad, Ragnar Hauge, Alvild Hauge, Gunnstein Gloppstad, NN, Eivind Gloppstad, Aslaug Solheim, Jon Gloppstad, Kjellaug Lundestad, Olga Austrheim, Elbjørg Fjellestad, Borgny Skriversvik. Bak frå v.: Odd Skriversvik, Malvin Hauge, Anders Hauge, Synnøve Gloppstad, Maria Solheim, Klara Austrheim, NN, Astrid Austrheim, Kjellaug Austrheim(?) og Alvild Gloppstad Klakegg.

Trusopplæringa i Gloppen hausten 2016

Når det nye skuleåret tar til, er også trusopplæringa i kyrkja i gang att etter sommaren. Trusopplæringa i Den Norske Kyrka følgjer ein plan med tiltak for

dei døypte heilt fram til attenårsalderen. Foreldra, fadrane og heile kyrkja har eit felles ansvar for å leie borna vidare i livet med Gud. Det er viktig at

heimane i god tid merkar av helgane då borna i dei ulike aldersgruppene vil få innbyding til samling. For hausten 2016 er dette dei aktuelle helgane:

4.september	kl. 16	Hyen kyrkje	Utdeling av bok til 4-åringane
10. september	kl. 16	Sandane kyrkje	Samling av 4-åringar i Gloppen sokn
11. september	kl. 11	Sandane kyrkje	Utdeling av bok til 4-åringar i Gloppen sokn
11. september	kl. 11	Breim kyrkje	Presentasjon av konfirmantar
18.september	kl. 11	Vereide kyrkje	Presentasjon av konfirmantar i Gloppen sokn
24.-25.september		Nesholmen	Konfirmantleir
25. september	kl. 15	Hyen	Gudsteneste med konfirmantar
1.oktober	kl. 16	Breim kyrkje	Samling av 4-åringar
2.oktober	kl. 11	Breim kyrkje	Utdeling av bok til 4-åringar
9.oktober	kl. 17	Sandane kyrkje	Ungdomsgudsteneste
20.november	kl. 17	Sandane kyrkje	Ungdomsgudsteneste
19.november	kl. 19	Breim kyrkje	Lys Vaken-samling for 11-åringar
20.november	kl. 11	Breim kyrkje	Lys Vaken-gudsteneste
27.november	kl. 16	Hyen kyrkje	Lysmesse
27.november	kl. 20	Breim kyrkje	Lysmesse med konfirmantar
26.november	kl. 19	Vereide kyrkje	Lys Vaken- samling for 11-åringar i Gloppen sokn
27.november	kl. 11	Vereide kyrkje	Lys Vaken –gudsteneste
4.desember	kl. 20	Gimmestad kyrkje	Lysmesse med konfirmantar i Gloppen sokn

Konfirmasjon

Konfirmantar i Breim 15. mai 2016. Framme f.v. Nikolai Støyva, Lena Gimmestad Støyva, June Kleppenes Sårheim, Jenny Flølo Kleppe, Benedicte Solheim Kvellestad og Johan Martin Heggheim Gåsemyr, Rekke 2 f.v. Frida Bjørnereim, Edin Myhre, Celine Pettersen Seime, prest Tore Myklebust, Juni Margrete Solbakk Flølo, Tommy Flølo og Marianne Raad Larsen. Rekke 3 venstre side. f.v. Anna Celestine Kollbotn og Sofie Natås. Høgre side. f.v. Ine Sofie Strand og Oda-Kristin Eide. Bak f.v. Ida Emilie Hole, Kent Aril Solheim, Henrik Berg Førde, Kurt Røyseth Seime, Christoffer Myklebust, Kristoffer Hjelle, Simen Bjørkelo, Simen Bjørkelo, Fredrik Støyva og Alice Othelia Kusslid Bjørnarheim

Konfirmantar i Gimmestad 22. mai. 1.rekke fra venstre: Mathias Varpe, Stine Dahle Mannset, Laila Fossheim, Oda Mellingen Lothe, Mari Frøy Rygg, Hedda Rygg Eide. 2.rekke fra venstre:Arne Osnes Devik, Jostein Edvardsen Klokket, Håvard Lothe, Alexander Søreide, Spr Vidar Bjotveit, Ola Eikrem Søreide, Per Helge Egge, Kevin Huus og Cornelius Rønneklev Eikenes

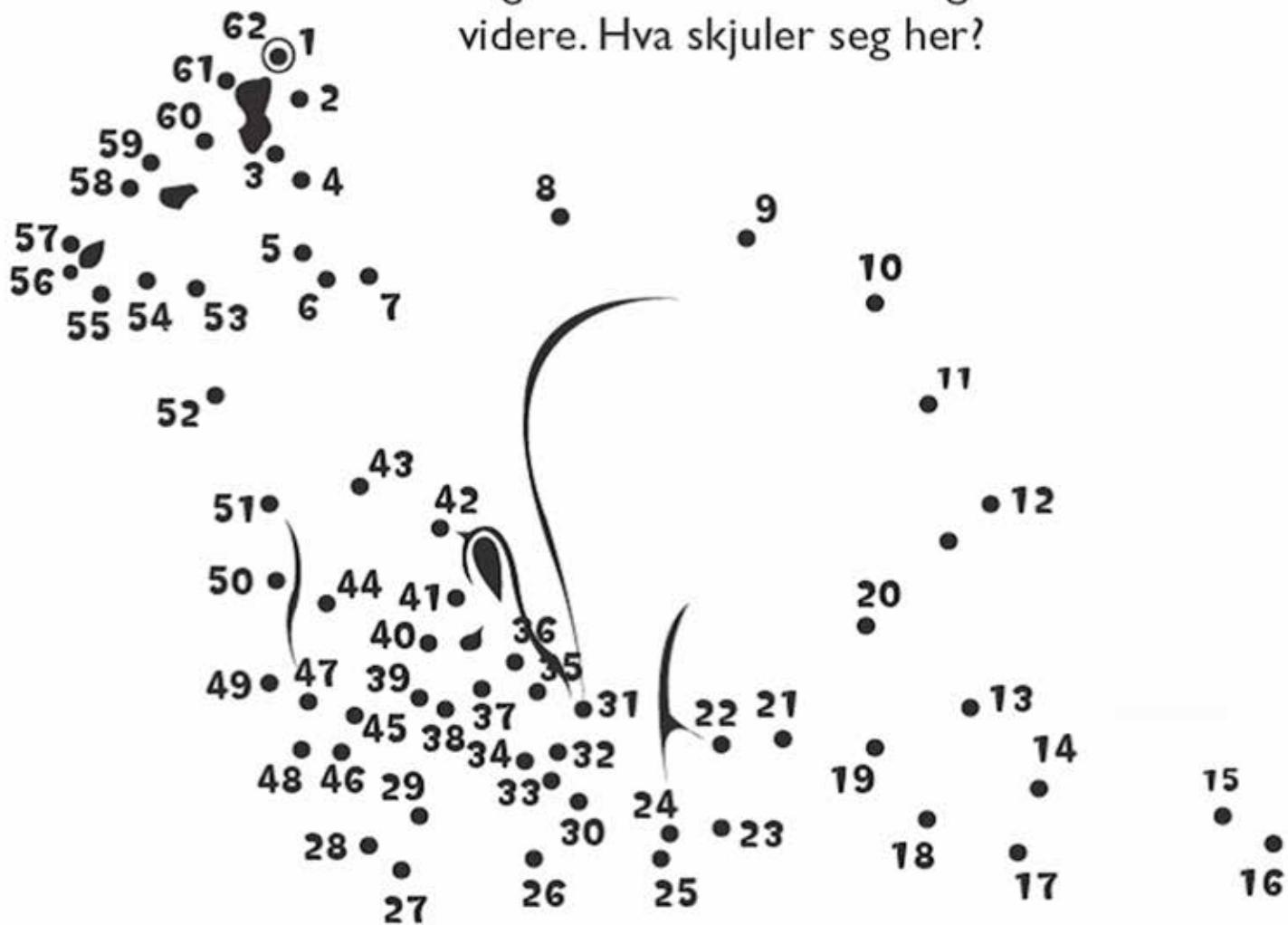
Konfirmantar i Vereide 29. mai. 1.rekke fra venstre: Thea Selsvik, Benedikte Nygjerd Hauge, Martine Jakobsen, Christoffer Martin Hauge, Kristine Selbyg Skinlo, Amalie Skeistrand Apalseth og Sofie Sandane. 2.rekke fra venstre: Marie Elise Sola Strand, Jenny Leirgul, Maria Lothe, Eline Hetle Hjelle, Marte Fure Skinlo og Mari Toen Nese. 3.rekke fra venstre: Andreas Kaale, Andreas Osa Holtan, Markus Eimhjellen Heggheim, spr. Vidar Bjotveit, Sondre Bruland, Sander Vereide Almenning og Elias Støylen Alme. 4.rekke fra venstre: Mathias Buene, Magnar Slagstad, Abraham Johnny Jr. og Kjell Runar Horvli

Konfirmantar i Hyen 5. mai 2016. Framme fv.: Knut Tore Holme, Solveig Vonheim Heimsæter, prest Tore Myklebust, Hege Gjesdal og Jonas Eimhjellen. Bak fv.: Marius Eimhjellen, Ørjan Rygg og Leander Agledal Nordal

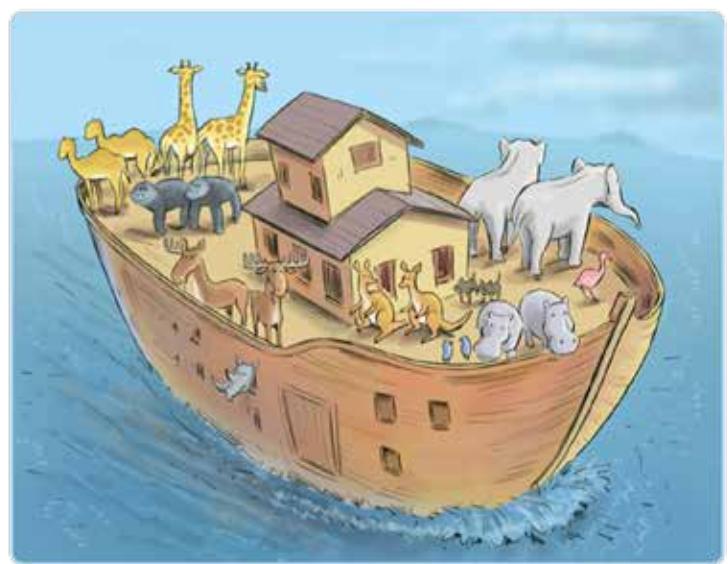
Prikk til prikk

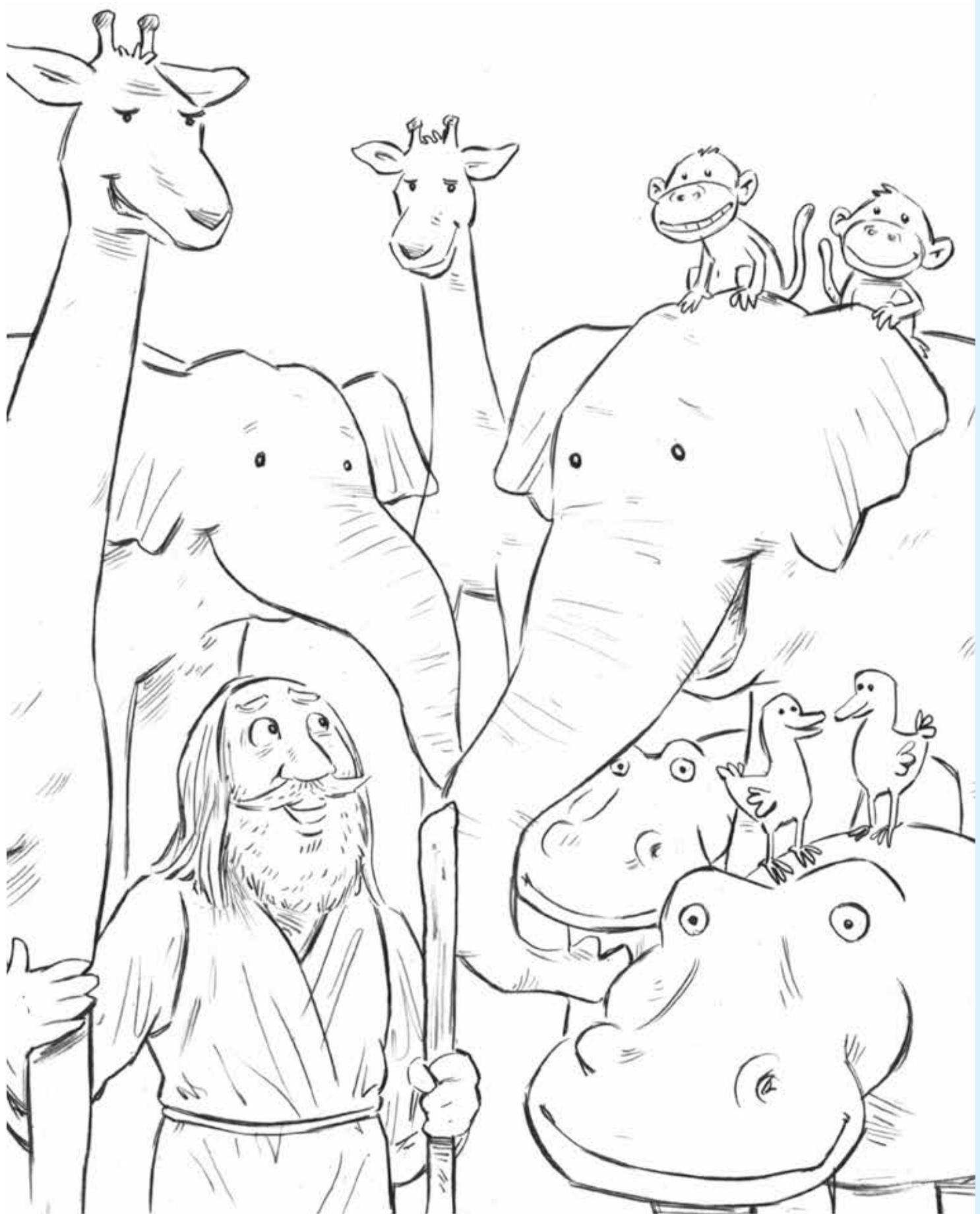
Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg her?

Finn fem feil

De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

Løysing på påskekryssord

Bjørn Ammundsen	SOM EIT ESSEL	BIBELSK HANDT- VERK	VAR PÅ ROTE- ROMMET	O <small>→</small> KORPS DRÍKK	EPSILON KUNST- STOFFET	E <small>→</small> FAKTOR OPNINGEN	O <small>→</small> PÅLEGG SMERTE	R <small>→</small> DÝR	E <small>→</small> TERGA	KVERVLE	R <small>→</small> TUR ALLIANSE	TONN	TOKE	GRILL- MATE	THALLIUM	BARSK GRUSRYGG	R <small>→</small>	A <small>→</small>
FOLKE-VALD	S	T	O	R	T	I	N	G	S	R	E	P	R	E	S	E	N	T
HJELPE- MIDDEL	T	Ø	R	K	E	S	T	A	T	I	V	R	A	J	Ø	N		
FØ	A	M	M	E	GAMMAL MYNT- EINING	O	R	T	TYPEN	MOR	FORDOMS- FULL	R	A	S	I	S	A	
RIVNE	M	E	S	O	P	O	T	A	M	I	A	SPRÅK	K	R	E	O	O	
	B	R	E	S	T	MUSIKK- VERK	O	P	E	R	STRUTS	B	LEVER PURKE	E	R	GAVL	B	
TE	A	R	T	E	KAPTEIN SMELTE	R	I	T	T	M	E	I	S	T	E	BLODTYPE	K	
LUKKELEG- GRAM	M	A	R	T	E	VITAMIN	BIBELSK BY	E	M	M	MAU	S	SPESIALIST	A	UDI	O	Å	
	G	L	A	D	STIRE	Ø	N	E	FE	N	A	UT	OFTAST	J	AM	N	M	
VIND ER VALDE FOR 4 ÅR	S	N	O <small>→</small>	INFJEKSJON	ORDEN GALLUM	G	A <small>→</small>	KJEND BLOGGAR BILMERKE	S	O <small>→</small>	PA PRIM- STAVEN EI GRETE FJELLTOPP	R	OVERMÅL	S <small>→</small>	BRITE JORDRYGG (Bakv.) BYE	U	STOFF	
VEDER- LAGA GREKSK BOKSTAV	K	O	N	T	I	N	E	N	T	A	S	O	K	K	E	L	E	
	K	S	I	SNEVRE	450 KATEGORI PÅ RAUDLISTA	L	D	SOMMAR- FUGL (BOKM.)	A	S	K	E	S	O	L	U	E	
VERT DEKKA I KIRKJA	N	A	T	T	V	E	R	D	B	O	R	D	E	T	ORGAN	PLAGG (Bakv.) INNSØ	PRON. VEGAN	
	G	E	R	T	R	U	D	E	SPØK	K	O	E	S	T	L	E	T	
KVINNE- NAMN RUBIDIUM	R	B	O	OKSYGEN	DANSK HELSING PREP.	D	AV	S	1000	M	SIDEELV TIL GLOMMA KANALEN	E	ST	U	T	E	G	
	R	Å	E	TAL PREP.	N	I	TINGDEL	HAST SIULIUM	I	L	ER NØYDD TIL SVOVEL	M	Å	MODERNE	N	O	A	
FKUT LEGE- OPPGÁVE	D	I	A	G	N	N	O	S	T	I	S	E	R	INGS	S	A	R	
RELIGIOS PERSON	A	D	V	E	N	T	I	S	T	VÅPEN	L	A	N	S	E	I	G	
MED- SPELAR	KYRKJE- INVENTAR	O <small>→</small>	ENDRAR DRØFTING	O <small>→</small>	GLOSE OPPMODE	JERUSALEM SELEN	S	E <small>→</small>	DIKT REDUK- SJON GARVA	A	TØYS	V	KISTE	BY	TAK	T	P	
Ø I VEST- FIØRDEN REIM ELV	S	A	M	A	R	B	E	I	D	S	P	A	R	T	N	E	R	
	L	A	N	D	E	G	O	D	E	GRYN UTTALTE	S	E	M	O	L	I	N	
OT	R	T	R	A	RENN	TVILANDE UTTRYKK	KOMMUNE HAMNEBY	N	A	M	S	S	K	O	G	A	N	
SKØDE- SPELAR HOVUD- STAD	R	E	Y	K	J	A	V	I	K	ØRKEN DESSERT	S	A	H	A	R	G	Å	
SATS DET SAME	P	R	I	S	JENTE- NAMN FAKS	A	L	I	S	A	UNITED STATES	A	S	E	TITTTEL	H	E	
	I	D	E	M	INNLEI- INGSORD TINN	A	T	BALTISK LANDS- KODE	GLAN	SKREV TOLSTOI PRO- NOMEN	ØRN	S	E	V	A	Å	L	
LEDD LEVEREGEL	K	N	E	P	TATEDYR	A	S	I	A	L	Ø	V	E	Å	K	E	R	
	G	R	U	N	N	S	E	T	N	I	N	G	DROG	T	A	U	T	

Vinnarar av «Tabbekryssordet»

Vi gratulerer vinnarane av kryssordet i påskenummeret. Lista ser slik ut:

1. premie, gåvekort verd kr. 500,00 Jorunn og Helge Aske
2. premie, gåvekort verd kr. 300,00 Johanne Tveit
3. premie, gåvekort verd kr. 200,00 Kari Slettvol

IKKJE DIGITALE VERK- STADANE	KLOKKE- SLETT	GIEV KLØE TINN	S	N	EIN DEL	FASE MERKNAD- GRINE	N
	S	K	E	K	O	N	S
L	L	RENN FORBINA	A	K	GAMMAL MYNT- ENING	U	VINDHARPE TALORD
I	HEIL	U	B	R	Ø	T	E
P	E	N	B	E	R	R	I
E	500	D	STRÅ	DRENG KLOK	T	E	N
R	G	R	A	V	OMKOME	ANONYM	TAK OM
I	MYTOL- MONSTER	E	K	I	D	N	A
A	N	N	S	S	Ø	N	D
GRIPPE PREP. GNI	A	TOPP	PREP.	SIDE INNSJØ I SOGN	SAKNE	O	SNAKKE I FLOKK
FROST JENTENAMN	V	I	N	T	E	R	F
U	JENTENAMN OG GUTE- NAMN	D	GIORDE JESUS	UND	D	E	
L	S	T	E	N	G	E	L
R	A	F	I	S	T		L
I	S	J	REINFØDE	B	E	G	E
K	J	E	D	E	HØVDYR TO LIKE	E	S
K	A	L	FØLGIE	R	E	I	VITAMIN
E	URT	L	E	G	E	P	E
HANNODYR FØRE INN	DEL JENTENAMN	U	R	D	SJÅ	ADV.	FØRE ATTENDE DEKNINGS- GRAD
M	AKTUELLT NYORD SUFFIKS	F	T	MED HØGARE UTD. TALORD	A	K	A
P	I	R	I	S	K	ENDRA	BÅT
O	G	A	SKODE- SPELAR	V	IDRETT SEKKEN	O	R
R	LÆRE	G	R	A	M	M	A
T	DEKSEL	D	E	T	A	L	KLOKKE RETNING
E	L	J	I	N	G	A	N
R	O	AM. ARTIST SOM DØDDE I 2014	S	E	E	G	E
E	K	O	S	T	N	A	D

To systre, to koner

Ei vandring over kyrkjegarden, ein spesiell stein, eit namn eller eit årstal eller to kan setje i gong tankar om kva slags liv dei kan ha hatt dei som ligg her. Steinen på biletet ovanfor står aust for Breimskyrkja. Eg må ha sett han før, men no i vår la eg merke til års-tala: Berta Åsen, død i 1932, 31 år gammal, og Ragna Åsen, død to år seinare, berre 20 år gammal. Og steinen er laga av ei steinhelle, sikkert Breims-stein. Kanskje bygdeboka kan fortelje noko meir?

Jau, Åsen ligg på Bogstad i Årdalen, med utsikt mot Førfsjorden. Og vi finn namna. Men dei to unge jentene var ikkje fødde Åsen! Begge var gifte med Jakob Åsen. Men søstre var dei. Jakob var først gift med Berta Taklo frå Eid. Ho var sju år yngre enn han. Dei fekk tre born. Samuel vart fødd i 1925, men døde i 1936. Så kom Ottar i 1927. Han levde opp, og fekk skøyta i 1953, 26 år gammal og levde til 1976. Barn nummer tre var Kåre, fødd i 1932, det same året som mor hans døde. Men Jakob Åsen gifte seg så med sysstra til den første kona, Ragna Taklo, som var fødd i 1914 i følgje gravsteinen. Ho var såleis 20 år yngre enn Jakob. Dei fekk ei dotter, Ragna, fødd i 1934, det er same året som mora døde. Dottera fekk namnet til mora. Det må vel bety noko spesielt? Etter eit kort sok og nokre telefonar, kan vi slå fast dette:

Kåre lever den dag i dag og bur i Sogndal. Ragna tar og telefonen. Ho bur på Eid. Begge er

positive til at vi set bilde av steinen i Kyrkjebladet. Dei fortel at mor til Kåre hadde hatt giktfeber i sin ungdom, og seinare ikkje hadde sterkt helse. Ho vart aldri frisk etter fødselen. Kåre er fødd i februar, og mora døde første mai. Kåre hugsar sjølv sagt ikkje mor si. Men han hugsar ikkje morsyster Ragna, heller. Han var berre godt og vel to år gammal då den unge stemora fødde ei jente, fekk krampe og døde i samband med fødselen! Ein alder av 40 år var Jakob enkemann etter andre kona. Han hadde fire born. Samuel var ni år, Ottar var 7 år, Kåre var 2 år og Ragna var nyfødd. Og snart minka barnetalet til tre. Den eldste av dei attlevande søskena døde i 1936, 11 år gammal. Ottar vart ikkje gift. Han vaks opp og overtok bruket i 1953. Men han blei ikkje eldre enn 49 år. Han omkom i ei tragisk drukningsulukke i Breimsvatnet i 1976, og far Jakob levde enno til 1980. Det var bestemora i huset, Kari, som tok seg av husstell og matstell og «oppdragelse», fortel Kåre. Kari Reed var andre kona til Samuel Åsen (og såleis stemor til Jakob). Ho var frå Berentbruket på Reed, og var søster til Nils Reed. Ho var utdanna sjukepleiar (diakonis) og hadde sjukkestell i Breim og deler av Jølster. Men dette slutta ho med då ho blei gift til Åsen på Bogstad. Du kan lese meir om Jakob (båtførar på Breimsvatnet) i Bygdebok for Gloppe bind 5, side 844 og 846. Takk til Ragna og Kåre for velvilje og opplysningar.

Ver ikkje urolege for morgondagen

TEKST OG FOTO: GUNN HOLE

Stundom møter vi menneske som gjer eit uvanleg sterkt inntrykk på oss. Cecile er ei av desse. Utfordringane ho har møtt i livet er mange og store, men ho har på forunderleg vis komme seg gjennom dei. I tillegg har ho kjempa for sine nærmaste. Då ho vart spurd om å dele noko av livshistoria si med Kyrkjebladet, svara ho ja. Det vart ein lang og interessant samtale. Her er hennar forteljing.

Eg voks opp i ein trygg og god familie med foreldre og søsken. Både mor og far var engasjerte kristne, og vi gjekk ofte i kyrkja saman. Slik lærte eg å kjenne

Gud, og eg fekk ei fast tru på at Han omgjev meg med sin kjærleik og aldri let meg vere åleine, uansett kva som skjer. Barndomstida og ungdomsåra var fine, og eg har derfor

også mange flotte minne frå heimlandet mitt, som er Burundi i Aust-Afrika. Det gjer godt å tenkje tilbake på denne viktige perioden i livet. Vi som var barn og unge, hadde ikkje

noko sut for at uroa i nabolandet Rwanda skulle smitte over til oss. Krig var noko vi berre las om i historiebøkene, eller noko fjernt som mor fortalte om, ho hadde nemleg flycta frå Rwanda. Det gjaldt eigentleg ikkje oss. Her tok vi dessverre heilt feil.

Ein vanleg kveld då eg var 20 år, høyrdt vi plutselig geværskyting ganske nær. Heile grannelaget lurtte på kva dette kunne vere, og dei vaksne sa at vi måtte holde oss innandørs. Det var starten på ei veldig vanskeleg tid. Det viste seg at den etniske valden hadde komme til vårt område. Den vedvarande rivaliseringa mellom hutuar og tutsiar førte til folkemord på tutsiane i Burundi i 1993.

Det året var eg gravid. Når granatane eksploderte ute, kvapp barnet i magen like mykje som eg sjølv. Det smarta meg djupt at den vesle skulle høre slike skremmende lydar allereie før det var født. Eg måtte bort! Eg for til eit område som var rolegare, og heldigvis møtte eg ein omsorgsfull lækjar som gav meg lov til å bu på sjukehuset der i tida fram til fødselen. Dermed klarte eg å gå ut heile terminen slik at barnet mitt vart fullbore. Dei aller fleste andre gravide kvinner fodde før tida på grunn av vonde kjenslemessige opplevingar og påkjenningar krigen førte med seg.

I løpet av desse åra fekk vi to døtrer og ein son. Mannen min arbeidde som koordinator for Leger utan grenser, eller Médecins Sans Frontières, som det heiter i det fransktalande Burundi. Sjølv om organisasjonen legg vekt på å hjelpe alle partar, var denne jobben nok til at vi følte oss trua.

Vi bestemte oss for å flykte frå landet, først til Rwanda der det var slutt på kampane. På den tida hadde eg misst broren min. Han vart kidnappa, og til dags dato veit vi ikkje kva som skjedde med han.

Vi såg inga trygg framtid i Rwanda heller, så vi måtte vidare. Å forlate dei tre barna våre var ei tøff avgjerd, men håpet var å starte eit nytt liv i eit fredleg land. Mor mi tok om-sorg for dei tre barna våre. Eg kom til Norge, men det var tungt å komme gjennom den første tida utan mine kjære barn. Familie-gjenforeninga gjekk heldigvis i orden, og etter 1 ½ år reiste barna åleine frå Burundi til Norge. Det var fantastisk modig gjort av dei! Endeleg var familien samla igjen, og vi kunne starte på nyt. Gleda var stor!

Vi fekk oss husvære i Sørstrandsvegen og treivst godt. Barna lærte raskt språket, og endeleg smilte livet til oss. Men dette vart

kortvarig. Endå ein gong slo katastrofen til, og denne gongen vart det som eit mareritt. Ei natt sto leilegheita vår i brann, og Ivan, den einaste sonen vår, miste livet. Ei av døtrene våre overlevde ved å hoppe ut av vindauge frå 2. høgda. Vi enda alle på sjukehus, i sjokk og med røykskader. Vi var heilt knuste. Tapet av Ivan er den tyngste sorga i livet mitt, og har vore vanskeleg å komme over. Heile familien sleit i ettertid, kvar på sin måte.

Velmeinande ord frå andre nådde ikkje heilt inn til meg, sjølv om det var godt å merke at folk ville meg vel. Den store trøysta har eg funne i Bibelen. Gud har vore mi sikre borg heile tida. Han er det trygge fundamentet eg har bygt på. Det vert heilt feil for meg å klandre Gud for at vonde og vanskelege ting skjer, for det er ikkje Han som står bak slikt. Eg har likevel vendt meg til Han i fortvilning og sinne og spurt kvifor han ikkje kunne stoppe dette? Akkurat det har eg ikkje fått svar på endå. Eg må berre godta at livet er slik her på jorda.

Tapet av sonen vår kom på toppen av tidlegare påkjenningar, og sjølv om veit og har erfart at eg er sterkt, kjende eg at det røynde på. Eg begynte å kjenne på ein lengt etter å komme til ein stad der alt var berre godt. Eg forsto at dette var himmelen. Men så hadde eg ei underleg oppleving medan eg sov middag.

Eg erfarte å bli dradd opp i lufta, opp til Jesus. Då tenkte eg at eg heldt på å døy. Så snudde eg meg og såg ned på huset vårt. Eg kunne sjå tvers gjennom taket og inn i stova vår der familien sat og styrte med

forskjellige ting. Kunne eg forlate dei? Nei! Dei trong meg! Eg hadde ein familie og ei viktig oppgåve. Så vakna eg brått og såg meg omkring. Alt var som i «draumen», men no kjende eg med stor overtyding og fred at eg ville vere hos dei, eg ville engasjere meg i livet. Etter den opplevinga fekk eg nytt mot og ny kraft til å komme meg vidare. Eg vart heilt forandra!

I månadane etter brannen skulle det komme fleire, heilt uventa utfordringar. Den eldste dottera vår vart gravid med kjærasten. Visst var dei var unge, men begge ønskte barnet velkommen, og det gjorde også vi som skulle bli besteforeldre for første gong. Dessverre såg ikkje alle slik på det. Frå instansar vi venta støtte og oppmuntring, vart det tydeleg peika på at abort var «løysinga».

Som familie reagerte vi sterkt på dette, ja mest med vantru. For det første ønskte begge dei unge å behalde barnet. For det andre, vi er kristne, og ser på fosteret som eit lite menneske skapt av Gud. Kva rett har vi til å drepe det? Kunne det løyse noko som helst om vi miste endå eit barn? Vi ville berre bli endå meir knuste. Heile familien slo ring om jenta og gav henne støtte på at abort ikkje var aktuelt. Vi meinte at det finst andre alternativ som må prøvast når unge treng støtte ved tidelege svangerskap. I vårt tilfelle vart det først og fremst familien. Dottera vår sto ikkje åleine, vi tilbydde oss å hjelpe alt vi kunne. Til slutt kom vi fram til ei ordning der vi skulle vere fosterforeldre for barnebarnet.

På den tida studerte eg sjukepleie i Førde, men fekk eg eit års omsorgspermisjon for å ta meg av barnet som vart fødd friskt og velskapt. No har ting roa seg, eg er ferdig utdanna sjukepleiar og har jobb i kommunen.

Barnebarnet vårt veks og frydar seg over livet, og alle er glade i den vesle solstrålen. Kampen for å behalde henne, var utfordrande, men vel verdt innsatsen!

Når eg ser tilbake på livet mitt, er der mykje som har vore vanskeleg å komme gjennom. Eg har måttå flycta fleire gonger og tapt alle tinga mine, eg har mist venner og familie, men Gud har eg hatt i hjartet heile tida. Han er fundamentet som gir meg styrke, og eg vil konsentrere meg om Han og hans godheit.

Til slutt vil eg ta med eit bibelvers som har betydd mykje for meg. Matteus 6,33 «*Søk først Guds rike og hans rettferd, så skal de få alt det andre i tillegg.*»

Eit liv etter fødselen?

Ein fabulerande teksta henta frå «Det virkelige livet er tøft!» av Kornelius Novak.

I magen til ei gravid kvinne var det ein gong tvillingar. Den eine trudde på Gud, den andre ikkje. Eit par timer før fødselen hadde begge noko interessant å prate om.

- Sei meg, du som er kristen, trur du verkeleg på eit liv etter fødselen?
- Ja, det trur eg fullt og fast på!
- For noko tull! Det finst ikkje noko liv etter fødselen! Fakta viser at ingen er komne tilbake "etter fødselen"!
- Kva er det for slags bevis? For det første kan ingen komme tilbake "etter fødselen", og for det andre er det ingen som vil tilbake heller!

- Kvifor vil ingen tilbake? Kva vil du gjere etter fødselen?
- Å, eg har mykje eg skal gjere! Eg skal vandre rundt i den vakre naturen og glede meg over dei herlege fargane på blomane og blada, og eg skal ta pizza mellom tennene og ete den...

- Dette er toys! Det er vitskapeleg bevist at vi får næringa gjennom navlestrenget. Berre legg merke til kor kort den er; korleis vil du springe av garde med den på slep? Dessutan er det ingenting å sjå! Alt er mørkt! Og kan du bevise kva som er forskjellen mellom grønt og svart?

- Her i mors mage er vi enno ikkje sjåande, men når vi først er komne ut til det verkelege livet, då vil vi sjå med eigne auge at det er slik! Vitskapen har bevist ... fint, her får vi mat gjennom navlestrenget, men i livet utanfor blir det heilt annleis! Det vil bli så flott og annleis at du slett ikkje kan førestille deg det!

- Eg trur berre det eg ser, og eg ser ingen ting! Men éin ting til: Trur du eigentleg at det finst ei mor?

- Naturligvis trur eg at det finst ei mor!
- Tullprat! Kvar er mora di? Eg kan ikkje

Klippen er henta frå Hans Olav Tungesvik si bok: "Det gode livet. Tankar om kristen tru og psykisk helse." Sambåndet forlag, 1989.

Tungesvik har vore stortingsrepresentant, og er psykiater. Nokre hugsar han frå den tid han var i NRK som «radiolegen», der han svarte på medisinske spørsmål fra lyttarane.

Vilkårslaus kjærleik

Alle foreldre treng å veta kor viktig det er at me ikkje stiller vilkår for kjærleik til borna våre. Skal born kjenna seg verkeleg trygge og glade i tilhøve til foreldra, må det vera ei indre overtyding hos dei at mor og far er glade i dei i alle situasjonar, også når dei går på vegar som er foreldra i mot.

Dette er ikkje lett. I heimar der somme av borna vel å fylgje foreldra i deira kristne livssyn, medan andre i barneflokken går andre vegar, er det fort å gjere skilnad både i haldning og handling overfor desse. Det kan føra til at ein ser med særleg godhug og omsorg på dei som har gått i foreldra sine fotspor. Men det motsatte kan også skje: «Desse er det ikkje så nøyne med, dei greier seg nok, medan dei som ikkje har slutta seg til kristnflokken, først og fremst treng merksemrd og omtanke».

Her er ei viktig lekse å læra for oss alle. Både medan borna er små, og seinare i

livet, er det grunnleggjande viktig å vita at mor og far bryr seg om dei og er oppteken av korleis det går med dei.

Vilkårslaus kjærleik er noko me gjer vel å akta på. Det vert så altfor lett gjennomskoda dersom kjærleiken vår er knytt til formuleringar som «dersom du—så er me glade i deg.»

Den amerikanske psykiateren Ross Campbell skriv om «konsentrert merksemrd». Med det meiner han at når me er saman med borna våre, så må me verkeleg vera der, ikkje berre fysisk til stades i rommet. Her er det mange av oss fedre som syndar grovt. Me er i rommet, men tankane våre er kanskje på jobben eller på idrettsplassen eller på haustjakta.

Skal dei ha utbytte av å vera saman med oss, er dei avhengige av at me er saman med dei, og det med både kropp og sjel.

Lat konklusjonane på desse tankane då vera at mellom dei aller viktigaste ting å vera merksam på for foreldre i borna sine viktige oppvekstår, like fram til borna er vaksne, er dei to grunnleggjande realitetar:

1. Vis kjærleik til borna utan å stilla vilkår for kjærleiken.
2. Ver til stades med både kropp og sinn, der borna dine samlast og du er blant dei.

sjå henne!

- Vår mor er over alt! Ho omgir oss og vi er inne i henne, vi lever av henne, vi ville ikkje kunne eksistere uten henne! Ho elskar oss og kan knapt vente på å få halde oss i armane sine!

- Så, ho elskar oss?! Kvifor må vi då sitje her i mørket, og kvifor må vi døy snart?

- Snart er det fødselsdag og ikkje dødsdag!
- Din fanatikar! Er du ikkje redd for å døy?!
- Nei, vi er på god veg inn til det nye og verkelege livet! Meininga med vår tid her inne, er at vi kan førebu oss på det eigentlege livet der ute!
- Nei! Meininga med livet er at vi har det

godt så lenge som muleg her! La oss ete og drikke, for i morgen dør vi!

- Nei, det gjer vi ikkje! Straks har vi fødselsdag, og den dagen skal vi feire gjennom heile det lange livet der ute. No trur eg riene har begynt! Snart vil vi vere i det eigentlege livet!

- Nei! Eg vil ikkje døy!

- Det er utruleg at du ikkje kan forstå sanninga! Eg gler meg i alle fall, til og med no når det blir ganske voldsamt! Men lidingane her er ingenting samanlikna med den overstrøymande gleda som vi skal få saman med mora vår! Mamma, her kjem eg!

Dugnad i Breim

Omlag 30 personar deltok på den årlege dugnaden på kyrkjegarden 2. mai. Som sikkert fleire har observert, har vi fjerna ein del tre og busker frå kyrkjegarden denne våren.

3. mai fekk soknerådet med seg nokre damer frå Breim bygdekvinnelag og fekk pussa lysekrunene og andre gjenstandar i kyrkja. Takk til alle som stiller opp og hjelper til.

Kyrkjeblad for Gloppen

www.gloppen.kyrkja.no

Utgjeve av sokneråda i Breim, Gloppen og Hyen. Kjem ut minst 7 gongar i året på Sandane. Betaling etter ønske.
Bankkonto: 3705 04 71307

Redaktør:

Oddvar Almenning
Tlf. 400 04 377
E-post: oddvar@svale.no

Grafisk design:

Innholdspartner AS
v/Bjørnar Aske

Trykk:

Druka, Klaipeda

Kasserar:

Venke Kollbotn, Breim sokn
Tlf. 97 77 73 83
E-post: venkekoll@hotmail.com

Distribusjonsansvarleg:

Harald Aske
Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

Redaksjonsnemnd:

Tore Myklebust
Tlf. 456 01 260
E-post: tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no

Vidar Bjotveit
Tlf. 958 80 030
E-post: vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no

Anders Rinde, administrasjonen
Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238
E-post: anders.rinde@gloppen.kyrkja.no

Harald Aske, Gloppen sokn
Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915
E-post: harald.aske@enivest.net

Aslaug Heimset Larsen, Hyen sokn
Tlf. 57 86 98 67 / 995 24 502
E-post: tor.arne.larsen@enivest.net

Gunn Hole, Gloppen sokn
Tlf. 454 23 728
E-post: gunn.sol@gmail.com

Rønnaug Ryssdal, korrekturlesar
Tlf. 950 72 392
E-post: ryssd@online.no

Her er slagverksensembla og Røyst saman i hovudverket «Messa per percusione».

Flott konsert i Sandane kyrkje

TEKST: ANDERS RINDE

FOTO: ODDVAR ALMENNING

Eit samarbeid mellom Ungdomskoret Røyst (Sogn kulturskule) og Gloppen kulturskule sitt slagverkensembla resulterte i konsertar i Gaupne kyrkje laurdag 21. mai og i Sandane kyrkje søndag 22. mai.

Det hadde vore plass til langt fleire i Sandane kyrkje denne søndagsettermiddagen, men eg trur ingen som var tilstades, angra på at dei var der. For det vart ein svært fin konsert.

Det er Sogn kulturskule som står bak ungdomskoret Røyst. Dei rekrutterer songarar frå fleire kommunar i indre Sogn. Songarane

er i alderen frå 12 til 26 år, dvs frå ungdomsskulealder, via vidaregåande og til elevar på høgskulen i Sogndal. Koret starta i 2004 som eit reint jentekor, og dreiv slik fram til 2009. Då kom gutene med, og sidan har det vore eit blanda kor, heile tida med Bjørn Gisle Seter som dirigent. Han er distriktsmusikar i Sogn, og songar og songpedagog. Han har tydelegvis arbeidd tålmodig og målbevisst, og det har gjeve resultat. Særleg gutane dokumenterte songdugleik eit stykke over normalen for alderen. Dei eldste medlemmane i koret, dvs høgskulelevane, var fråverande

pga eksamen, men dei 14 (8 jenter og 6 guitar) som var igjen, klarte seg godt åleine.

Røyst opna konserten med ei avdeling kjende og mindre kjende songar frå musikalar og filmar, akkompagnert av Tone H Støylen på piano.

Det var berre ein song utan pianoakkompagnement, men det var den songen underteikna sette mest pris på: White winter hymnal, av Robert Pecknold. Stykket inkluderte diverse rytmiske effektar som klapping og knipsing i fingrane, sjærmerande framført og godt drilla av koret. I det heile var koret godt

Ungdomskoret Røyst gleda mange tilhørarar i Sandane kyrkje.

Eit tidlegare kormedlem, Einar Bolstad, song eit par solonummer, bl.a. den kjende «You raise me up» av Rolf Løyland.

Nokre av nummera hadde ein flott regi, som på biletet over.

drilla, dei song heile konserten utan notar.

Konsertens hovudverk var «Messa per Percussione» av Knut Nystedt, komponert i 1990. Komponisten døydde i desember 2014, 99 år gammal, etter eit langt og produktivt liv som komponist og kyrkjemusikar. Hans første opusnummer er registrert i 1935 (Strykekvartett) og det siste i 2004!

Messa inneheld dei fem faste musikalske hovuddelane: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei. Dette har vore faste ledd i gudstenesta like frå oldkyrkja, og det fins eit stort gregoriansk melodimateriale knytta til

dese tekstane. I andre halva av det 20. århundre fekk gregorianikken ein rennessanse, og mange komponistar har late seg inspirere av desse særegne melodiane.

I mellom kvar slagverksats song Røyst dei gamle messeledda på latin og til gregorianske melodiar. Slik smelta mellomalder og vår eiga samtid saman på ein vakker måte.

Slagverkensemblen til Gloppen kulturskule har merka seg ut i lang tid, også sjølvom medlemmane har blitt skifta ut med visse mellomrom. Dagens ensemble består av Edvard Røgeberg, Elias Voll, Arild Bjørkjelo

og Espen Reed Lote. Dei gjorde det svært godt i Ungdommenes musikkmeisterskap tidlegare i år. Etter at dei vann den regionale konkurransen i Ålesund i november i fjor, kom dei på andre plass i landsfinalen i Oslo i januar. Det er ein imponerande prestasjon. «Messa per percussions» byr på mange utfordringar, også for musikarane, som må utfalte seg på mange typer slaginstrument, også diverse melodiske slaginstrument. Det gjekk tilsynelatande leikande lett. Distriktsmusikar og slagverklærar Thomas Aanonlie dirigerte messa.

Helene Bøksle

Ei syngedame, eit gutekor og ein katolsk biskop

Det er litt av eit «trekløver» som kjem til Nordfjord med konsertar og messer i starten av juli! Helene Bøksle har gjort seg gjeldande med si vakre og kraftige stemme, og gler seg til nye måtar bruke seg sòlv på, fortel ho. Ho har vore oppteka av Sunniva-tradisjonen, og førebud stoff som skal høve både på gudstenesta på Seljeøya og på konsertane rundt messa. St.Hallvard-guttene er blitt «husvarme» etter

årvisse besøk den siste tida, og blir å høyre på nye plassar. Bent Eidsvig, biskop i den katolske kyrkja i Norge blir predikant under Seljumannamessa, der også mange prestar frå Nordfjord og Sunnmøre vil delta. Ei gudsteneste i klosterruinen er ei sterk oppleving uansett ver, og komiteen inviterer alle til kyrkje, sidan det ikkje er gudstenester andre stader 3. juli!

Bent Eidsvig

Program

Torsdag 30. juni

Konsert i Rugsund kyrkje kl. 18.00

Fredag 1. juli

Konsert i Sør-Vågsøy kyrkje kl. 18.00

Laurdag 2. juli

Pilegrimsvandring frå Dragseidet til Selje
Konsert i Selje kyrkje kl. 18.00

Søndag 3. juli

Messe på Selja kl. 11.00
Båt frå Nabben kl. 10.00
Biskob Bent Eidsvig, St.Hallvard-guttene
og Helene Bøksle og ei rekke andre deltek.

Søndag 3. juli

Konsert på Sagedammen i samband med
Kulturdagen på Ulvedal kl.16.30
Helene Bøksle og St-Hallvard-guttene

JORUNN EIKENES

Eg er ein egoist

Det er ein sterk mekanisme i meg som heiter egoisme. I barndommen viste den seg i mange situasjoner, og vakkert var det ikkje. Eg kan for eksempel berre beklage til store-systra mi at eg hylte og trua meg til den rauda sparegrisen, og at ho måtte ta til takke med den grøne. Kven vil vel ha ein grøn sparegris? Egoismen har heldigvis blitt enklare å kontrollere i vaksen alder. Det er faktisk ganske lett å gje junior den største sjokoladebiten – sjølv om eg har lyst på den sjølv.

Men sjølv om eg til dels kan kontrollere den – så er egoismen hjarteleg tilstades. Og det rare er at eg flyttar og utvidar egoismen alt etter kva som passar i ulike situasjoner. Eit eksempel: Bygda eg bur i er delt opp i ulike grannlag. Eg hører til Eikenes, og vi eikenesarane går på hjortejakt i lag, har dugnad på støylevgen, og møtest for å snakke om stort og smått. Og så er vi naturlegvis litt skeptiske til dei andre delane av bygda, og passar på at vi får det vi skal ha, og at dei andre ikkje får meir enn dei skal ha. Ein slags kollektiv egoisme må det vel vere lov å kalle det, når vi eikenesarane rottar oss i hop.

Men så, når det er snakk om bygda vår som ein del av Gloppe, ja, då er heile bygda brått eitt lag. Som står saman, som kjempar for at vi skal ha dei same rettane som alle andre, og at vi skal ha det minst like bra som dei som bur i sentrum av

kommunen. Vi kjempar for vårt, og då betyr det brått ikkje noko at eg er eikenesar, då er eg nesjar. Då betyr ikkje dei små kranglane i bygda noko, for vi har ein felles ”fiende” å konsentrere oss om – dei andre glopparane. Og meir eller mindre bevisst dyrkar vi egoet vårt.

Og slik kan eg utvide og utvide – og flytte egoismen stadig utover. Uansett kva gruppe eg definerer meg inn i, om det er kommunen, fylket, landsdelen eller landet, så merkar eg den kollektive egoismen. Ein kan naturlegvis kalle det mykje anna òg, det er eit fellesskap, ei drivkraft, eit nettverk og alt mogleg

positivt. Men i grupper som tenkjer at dei står i ein ”kamp” mot reelle eller ikkje reelle fiendar, så utviklar det seg òg ein egoisme.

Det mest skremmende med denne egoismen er at perspektivet veldig ofte stoppar ved landegrensene våre. Vi har det så godt i Norge at vi ikkje ser vitser med å utvide gruppa. Ja, viss vi er riktig rause definerer vi oss kanskje inn i Europa, og tenkjer at vi er på lag med alle i Vest-Europa. Men når tenkte du sist at du er på lag med heile verda? Når sist tenkte du at dei som bur i Afghanistan, Syria, Eritrea og Kurdistan er med i din gjeng? Når tenkte du at det er di eiga gruppe som er på flukt, di eiga gruppe som er i krig, at det er dine eigne som ber om hjelp?

Kvifor stoppar vi ikkje opp? Kvifor ser vi ikkje kva som skjer? Kvifor stemmer vi på politikarar som meiner norske nordmenn har rett til å ha det betre enn alle andre? Kvifor er det greitt å stenge nokon ute frå godene som skulle vore likt fordelt? Når gløymde vi at vi alle er éin flokk her på jorda?

Egoismen er godt synleg. Eg veit ikkje kva du tenkjer om deg og ditt liv. Men eg veit at den er godt synleg hos meg sjølv. Å ikkje automatisk rekne alle menneske inn i gjengen er slett ikkje vakkert. Og det er betydeleg verre enn å grine seg til ein raud sparegris.

Støyosgustenestene i sommar

26. juni blir det gudstenesta på Kålsstøylen kl 15. Enklaste måte å finne fram er via Hetlestøylen (som ligg ca. 150 m lenger aust). Med bil er det avkjøring Øvresetvegen 692 mot Hunnskår (like ved Hovden) Etter ca. 1 km kjem ein til ein skogsbilveg (privat bomveg, vanlegvis 60 kr). Det vil stå folk ved krysset eit par timer før gudstenesta. Det er mogleg å parkere ved starten av skogsvegen. Då tek turen til fots ca. 45 min. Det er og fint å parkere ved Hjelltunet. Derifrå kan ein følge den gamle traktorvegen til Hetlastøylen. Ein kan og køyre ein kilometer til og parkere på enden av den vesle vegstubben som endar nedanfor støylen. Då er det berre ca. 5 min att å gå. Etter gudstenesta blir det enkel kyrkjekaffi, med litt program. Kva det blir er ikkje klart ennå. Men vertinna på støylen, soknerådsleiaren vår, Venke Kolbotn, vil fortelje litt om støylen si historie og støyldrifta.

17. juli blir det støyldagsmesse på Gimmestadstøylen kl 15.00. Soknerrådet syter for ei enkel servering etter gudstenesta. Det vil vere lurt å ta med sitjeunderlag, campingstol eller liknande

7. august blir det gudstenesta på Utvikfjellet. Gudstenesta er i kafeen/varmestova ved skitrekket. Denne gudstenesta har lang tradisjon og er eit samarbeid mellom Utvik og Breim sokn. Sokna har ansvar annankvart år og i år er det Utvik som er arrangør. Etter gudstenesta er det kyrkjekaffi med sal av vaflar mv. og kultur innslag. Kva det blir i år er ennå ikkje klart. Det kjem førehandsomtale i Frida Tidend.

Sommar er leirtid

Sommaren er her og sommaren er tid for eventyr! For no har du sjansen til å gjere noko utanom det vanlege. Som til dømes å reise på leir!

Acta barn og unge i Normisjon har to leirstadar i Sogn og Fjordane. Ein i Nordfjord og ein i Sunnfjord. Både Fjordly (Bryggja) og Teigen (Eikefjord) er godt tilrettelagt for sommareventyr og herlige leirdagar. Sommarleir betyr båtliv, bading, utflukter, bålkos, fisking, bibeltimar, fotball, underholdning, gode venner og mykje meir. Å reise på leir inneber å overnatte heime ifrå, bli kjend med nye menneske, å finne på mykje kjekt saman, og ikkje minst å få høre meir om Jesus. Alt dette gjer at vi lærer noko nytt og får oppleve noko unikt! Sommarteama satsar sjølv sagt også i år på å lage tidenes beste leirsong med leiropplevelingar som skaper minne for livet!

På Teigen blir det amigos- og tweensleir, og på Fjordly blir det i tillegg ungdomsleir og familieleir. Altså noko for dei fleste aldersgrupper. Vi tilbyr mange spennande aktivitetar og samlingar. Vi kan mellom anna nemne båt- og badeliv, fotball, volleyball, kubb, god mat, bibelstunder, kveldssamlingar framføre peisen eller bålet, underhaldning, og mykje meir!

På leir er det mange menneske i swing for at deltakarane skal få ei super oppleveling. Leiarane er ungdommar og vaksne som brenn for at deltakarane skal ha det bra og få eit eventyr av beste sort. Leirmenyen er variert, og både barne- og ungdomsleirane og familieleir er vanlegvis svært populære, så det er berre til å melde seg på snarast mogleg!

Velkomme på leir!

Leirar på Teigen

Amigosleir

24.-26. juni / 1.-5. klasse / 670,-

Tweensleir

30. juni – 3. juli / 4.-7. klasse / 825,-

Leirar på Fjordly

Tweensleir 1

19.-22. juni / 4.-7. klasse / 825,-

Minileir

24.-26. juni / 4 år-3. kl., med følgje / Born: 670,-, vaksne: 825,-

Tweensleir 2

30. juni - 3.juli / 4.-7. klasse / 825,-

Tenleir

8.-12. juli / 8. kl. – 18 år / 995,-

Familieleir

29.- 31. juli / Pris: Born 0-4 år: gratis / 4.-11 år: 800,- /12- 18 år: 950,- / vaksne: 1390,- / Makspris pr. familie: 4380,-

Påmelding gjer du helst via www.normisjon.no/sof. Velg påmelding i eiga fane. Du kan også sende ein e-post til acta.sof@normisjon.no eller ringe oss på 57866349. Frist for påmelding er 7 dagar før leirstart. Påmelding etter fristen vert 100,- i tillegg på prisene.

HALLGEIR HANSEN

Eg heiter Hallgeir Hansen. Eg er far til 5 og farfar/morfar til 4 (snart 5). Eg er gift med ei flott jente frå ei øy langt ute i havet. Denne sommaren feirar vi 36 år i lag. Etter utdanning i Oslo og Bergen gjekk reisa til Lofoten, der eg hadde min fyrste jobb som lærar på ein liten utkantskule med 12 elevar i barne- og ungdomsskulen. Etter Lofoten vart det 2 år ved Stryn ungdomsskule. Deretter kom vi til Vereide der eg jobba 10 år som lærar og 15 år som rektor ved Nordfjord folkehøgskule. No er eg rektor ved Firda vidaregåande skule og trivst godt med det.

Fagert er landet

Våren er ei fantastisk tid i Noreg og særleg her på Vestlandet. Når eg skulle skrive noko om ein salme var det naturleg å finne ein salme som eg kan knyte til vår og natur. Det vart «Fagert er landet» av Anders Hovden. Ein flott salme og hyllest til det fantastiske landet og den flotte naturen som vi får vere ein del av.

Natur og friluftsliv har i alle år vore ein viktig og integrert del av livet mitt. Eg var heldig og vaks opp i ein familie med foreldre som tidleg tok oss ungane ut på tur. Seinare i ungdomsåra var vi ein gategjeng som gjorde mange flotte turar og ekspedisjonar i lag. Om fleire av dei tenkjer eg i dag at det var godt foreldra våre ikkje visste kva vi heldt på med, men vi hadde mange fantastiske opplevingar i lag og på nokre av desse turane hadde vi så streke opplevingar og vart så høgtidsstemte at vi måtte synge ein song eller to. Klassikarane var då: «Fagre fjellheimen», «Ja vi elsker» og «Fagert er landet».

Utdanninga mi første meg etter kvart inn i ein spennande jobb som lærar. Det viste seg snart at interessa for natur og friluftsliv var ein flott verdi å ha med seg inn i lærargjerninga. Når eg i min fyrste jobb hadde 6 elevar i heile ungdomsskulen så gav det litt av eit handlingsrom for turliv. Etter kvart kom vi til Vereide. Her fekk eg lov å vere med å bygge opp friluftslivtilbodet ved Nordfjord folkehøgskule. Frå denne tida har eg mange gode minner og eg har fått lov til å bli kjent med svært mange flotte medarbeidarar og ungdommar.

Høgdepunktet mitt i dei åra eg var ved Nordfjord folkehøgskule var å få gjennomføre prosjektet «Reint eventyr» i lag med Arve Sandal, Lars Ove Eikje, Arve Ullebø, Simone Stibbe og 18 fantastiske ungdommar. Etter ei veke ved skulen la vi ut på ei 20 dagars lang vandring på langs gjennom heile fylket. Vi

starta ved helleristningsfeltet i Vingen, segla og rodde til Kvannhovden fyr vest for Florø, padla inn Nordalsfjorden, gjekk gjennom Ålfotbreen landskapsvernombude, Gjengedal/Naustdal landskapsvernombude, padla Breimsvatnet, gjekk over Jostedalsbreen nasjonalpark, sykla inn langs Lustrafjorden, gjekk gjennom Breheimen nasjonalpark, Jotunheimen nasjonalpark til vi kom til toppen av Galdhøpiggen. I tillegg til å gå ein lang tur gjennom eit fantastisk flott landskap hadde vi gått frå sommar i vest til vinter og snø på Galdhøpiggen og vi hadde utvikla eit tett og godt fellesskap mellom oss som var på tur i lag. Det var svært spesielt å vere på toppen i lag denne dagen. Det var høgtidleg stemning og då må det syngjast. Dei mest naturlege songane eg kunne komme på då var «Fagert er landet» og «Ja, vi elsker». Å få stå på toppen av Galdhøpiggen, i lag med denne gjengen som eg hadde levd så tett i lag med i 20 dagar, nytte fantastisk utsikt over fjell, brear og dalar og synge desse flotte songane var berre magisk.

Etter 20 dagar på tur opplevde vi det ikkje som ei lette at endeleg, no skal eg heim, nei det var meir: «så synd at det snart er slutt». Som ein av elevane sa, «dette er nesten berre trist» og Arve Sandal skriv i boka «Reint Eventyr». «Vemodet over at det er slutt er like stor som gleda over å ha nådd målet. Eller kanskje er ikkje piggen målet? Kanskje er det forandringa som har skjedd med oss under vegen som tel mest? Tru om ikkje motbakkane har gjort oss sterkare og meir uthaldande? Tru om ikkje villmarka har gjort oss meir takknemlege for verna natur? Tru om ikkje kveldane rundt leirbålet har vist oss at lukka har små krav? Tru om vi ikkje har sett at tidsånda fort blir uviktig under stjernehimmelen? Tru om vi ikkje i teltet har erkjent at samhald og venskap er menneskelivets kjerne?»

Fagert er landet NOS 759

*Fagert er landet du oss gav, Herre vår Gud og vår Fader,
fagert det stig av blåe hav, soli ho sprett og ho glader.
Signar vårt land i nord og syd, såleis di åsyn lyser, Gud,
over vårt Noreg i nåde.*

*Likjest vårt folk i mager jord skjelvande blomen på boen,
stend utan livd i vind frå nord tett inn med kanten av snoen.
Herre, du ser med miskunn ned, folket vårt gjev du livd og fred,
er oss så kjærleg ein fader.*

*Her ned i grunnen sveitten rann trufast åt fedrane våre.
Her dei sin heim og hugnad fann, dogga med smil og med tåre.
Her hev det flodt ei såkornflod, varm av vårt beste hjarteblod,
her hev med grorbotn å veksa.*

*Tidi ho renn som elv mot os, fort skifter sumar med vetter,
Fader, ver alltid Noregs los radt til dei seinaste ætter.
Herre, vår Gud, vårt Norges Gud, varda vårt land frå fjell til flu,
lær oss å gå dine vegar.*

*Signa då Gud vårt folk og land, signa vårt strev og vår møda,
signa kvar ærleg arbeidshand, signa vår åker med grøda.
Gud, utan deg den vesle urt, veiknar og visnar, bleiknar burt.
Ver du oss ljøset og livet.*

Salmen er skiven medan Anders Hovden var sokneprest i Krødsherad i Buskerud. Han skal ha skrive den etter ein skitur i strålande ver.

Eg utfordrar Ragnar Sande til å skrive Min salme til neste kykjeblad

- KONFIRMASJON
- BRYLLAUP
- GRAVFERD
- KVARDAG OG FEST

Velkommen innom!

Advokatane
LOTHE MARDAL & GJENGEDAL
MNA

Tlf. 57 88 44 00/Faks 57 88 44 01

Adresse: Grandavegen 5, 6823 Sandane. Postboks 138, 6821 Sandane
www.gloppenadvokat.no

Blooster og hagesenter
telefon 57 86 51 07

REMA 1000

SANDANE 8-22 (8-20)

HYEN RØR
TELEFON 97 03 92 28

Når service og kunnskap betyr noko
DATA INSTITUTTET
www.datainstituttet.no

FRYDENBØ
BIL SENTER

BRØDRENE AA

TRUCKNOR
SGQN OG FJORDANE

fjordaudio
din lokale lydformidlar

Ryssdal kraft

Austrheim

LEIV AUSTREIM AS

Ledig
annonsplass

BYGGER'N
SANDANE

Bredrene Solheim AS, Nordstrandvei 33, 6823 Sandane
Telefon 57 88 46 60, Telefax 57 88 46 61

svale

BUNNPRIS

**ac
coun
+or**
TM

Tannlege
Øyvind Seim

Tlf: 57 86 50 24

Christina og
Arne Jostein Gammestad
Telefon 57 86 78 73
www.sandanegravferd.no
Vi hjelper deg også med:
- Gravstein
- Oppussing og tilbygning av naboer

Leif Lote elektro

Firda elektro

Gloppen kommune

Jordnær og livskraftig

Grandavegen 9, 6823 Sandane

57 88 38 00

post @gloppen.kommune.no

www.gloppen.kommune.no

Ledig
annonsplass

NAKKESKADE

www.firdafysmed.no

Postboks 194, 6821 Sandane Tlf: 57 86 64 22

sparebanken
sogn og fjordane

Mona Vekst
eit steg vidare

Eikenæs;libris

BOKHANDEL - LEIKAR - KONTORREKVISITA

Eikenæs;libris

KOZMOS

kontorspar

Nordstrandsvegen 10,
6823 Sandane
Tlf. 57 86 44 10
eikenes@libris.no
www.libris.no/eikenes
Ope 10-18 (15)

Følg oss
på facebook

GLOPPEN SOKN

Leiar i soknerådet: Beate Kornberg tlf. 909 43 304 / beate.kornberg@me.com
Kyrkjetenar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917 / bv-aasen@online.no

BREIM SOKN

Leiar i soknerådet og kontorsekretær:
Venke Kollbotn, tlf. 977 77 383
Epost: venkekoll@hotmail.com
Kyrkjetenar: Audhild Bogstad, tlf. 970 24 913

HYEN SOKN

Leiar i soknerådet: Solveig Hope
Tlf: 905 38 304
epost: olajan.birkeland@ekontor.no
Kyrkjetenar: Ola Jan Birkeland
Tlf: 57 86 98 32/ 975 91 747

Sokneprest i Gloppe sokn

Vidar Bjotveit, tlf. 958 80 030
vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkje

Sokneprest i Breim og Hyen sokn

Tore Myklebust, tlf. 456 01 260
tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Prestebustaden i Breim.

Kyrkjeverje

Kurt Djupvik, kontor i Sandane kyrkje
Tlf kontor: 57 86 56 16. Mobil: 902 06 828.
post@gloppen.kyrkja.no

Diakonimedarbeidar i Gloppe

Britt Randi Heggheim, tlf. 908 47 592
britt.randi.heggheim@gloppen.kyrkja.no
Kontor i Sandane kyrkje

Kantor

Anders Rinde, mobil: 997 20 238
anders.rinde@gloppen.kyrkja.no
Vereide kyrkje, tlf. 57869306

Kantor/trusopplærar

Mariël Eikeset Koren, tlf. 909 42 503
mariel.eikeset.koren@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkje

Trusmedarbeidar:

Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053
ingrid.bjornereim@gmail.com

Gravar/ kyrkjegardsarbeidar

Ivar Hjelle, tlf: 57 86 58 59 / 970 76 668

24.juni Jonsok. Joh 1,1-8 "Johannes skulle vitne om lyset"	18.00	Gamle Gimmestad	Jonsokgudsteneste v/Tore Myklebust.
26.juni Aposteldagen. Mark 3,13-19 "Jesus kallar dei tolv"	11.00	Vereide	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer: Fjordly ungdomssenter.
	15.00	Breim	Gudsteneste på Kålsstølen v/Tore Myklebust. Enkel kyrkjekaffi. Med kulturinnslag og orientering om historia til Støylen.
3.juli 7. søndag i treeningstida. Mark 5,25-34 " Ho som rørte ved Jesu kappe"	11.00	Vereide	Gudsteneste v/Asbjørn Gjengedal. Predikant Eric Abrahamsen
	11.00	Selje	Seljumannamesse
10.juli 8.søndag i treeningstida. Mark 12,28-34 "Du skal elske Gud og din neste"	11.00	Breim	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer: Frelesesarmæren.
16. juli	14:00	Breim	Countrykonsert andakt v/Tore Myklebust
17.juli 9. søndag i treeningstida.. Luk.6,36-42 "Døm ikke"	15.00	Gimmestad- støylen	Støyldgudsteneste på Gimmestadstøylen v/Tore Myklebust.
24.juli. 10. søndag i treeningstida. Mark 11,25-26 "Far tilgjev som dykk"	11.00	Sandane	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer: Norsk Lutherisk Misjonssamband.
29.juli Olavsdagen/Olsok. Luk 22,24 -27 "Herskar eller tenar"	19.00	Vereide	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet. Bålkos og kyrkjekaffi etter gudstenesta.
31.juli Joh 8,31-36 «Verkeleg fri»	12.00	Nesholmen	Gudsteneste i samband med friluftshelga v/Asbjørn Gjengedal.
7. august 12.søndag i treeningstida. Matt 9,35-38 «Kvinna som vitna»	11.00	Gimmestad	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer: Nesholmen leirstad.
	15.00	Utvikfjellet	Gudsteneste v/Harald Runde. Sal av mat etter gudstenesta. Programmet etter gudstenesta er ikkje klart. Fylg med på oppslag i avis og plakater.
14.august 13. søndag i treeningstida Joh 15,13-17 "Eg har sett dykk til å gå ut og bera frukt"	11.00	Heradspllassen	Fellesgudsteneste v/Vidar Bjotveit. Takkoffer: Trusopplæringa i kommunen.
21.august 14 .søndag i treeningstida. Matt 19,27-30 "Forsaking og løn"	11.00	Breim	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer: Nesholmen.
28.august 15. søndag i treeningstida. Joh 15,9-12 «Som eg har elska dykk»	11.00	Vereide	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet.
31.august	20.00	Sandane	Opa kyrkje. Kveldsbøn 20:40
4.september 16. søndag i treeningstida. Matt 11,16-19 «Likesæle og visdom»	11.00	Hyen	Generasjonsgudsteneste med utdeling av 4-årsboka v/Tore Myklebust. Takkoffer: IKO
4. september	17.00	Sandane	Søndagssamling. Gratis mat kl 18:15
8. september	16.00	Gloppen omsorgssenter	Nattverdgudsteneste v/Vidar Bjotveit
11. september. 17. søndag i treeningstida. Mark 5,35-43 "Jesus vekker opp Jairus'dotter"	11.00	Breim	Generasjonsgudsteneste med konfirmantpresentasjon. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
	11.00	Sandane	Generasjonsgudsteneste med utdeling av 4-årsboka. Takkoffer: IKO

Døypte

Vereide

10.04.16

MAGNUS SKÅDEN

EVA-BRITT ALBERTSEN
OLAV MAGNAR SKÅDEN
May Iren Skåden Veland
Liv Kristin Skåden
Linda Vijzelaar
Rikke Aavang Andersen

10.04.16

RAGNHILD KVELLESTAD EIDE

LISBETH RISØY KVELLESTAD
LARS SVERRE EIDE
Bjørg Risøy Kvellestad
Kenneth Børresen
Tor Even Eide
Iris Soldal Søvig

10.04.16

GABRIEL SKJERDAL HETLE

VICTORIA THERESE SKJERDAL
VIDAR HETLE
Adele Skjerdal Storøy
Roger Johnny Storøy
Aron Kristoffer Lothe Skjerdal
Janne Hetle Taklo
Jostein Hetle Taklo

15.05.16

OLA REIKVAM RAVNESTAD

INGUNN REIKVAM RAVNESTAD
KRISTEN REIKVAM RAVNESTAD
John Andreas Ravnestad
Eldbjørg Synnøve Myklebust Ravnestad
Marit Reikvam
Øystein Reikvam

15.05.16

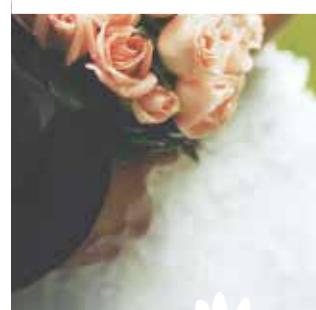
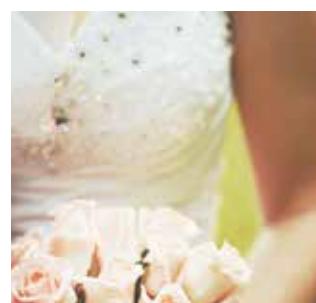
BJARTE HOVSTAD

ELISABETH AA HOVSTAD
KJETIL HELGE HOVSTAD
Olav Marius Aa
Hanna Ommel Aa
Knut Anders Hovstad
Kristine Ulvund
Fredrik Gravdal
Marta Begesen Gravdal

22.05.16

MARIE INGJER RYSSDAL

EIRIN INGJER RYSSDAL
TERJE RYSSDAL
Mariann Orvedal
Marianne Ryssdal Sæther
Aase Ryssdal Sæther
Mathias Søreide
Andreas Aabrek

Gravlagde

Vereide

Anton G. Skarstein 17.07.19 01.05.16 10.05.16 Bisetjing
Elisabet Hjelle 06.10.37 04.05.16 13.05.16

Breim

Aslaug Veien 13.10.25 15.04.16 22.04.16
Per P. Strand 10.08.29 22.04.16 29.04.16
Karoline Råd 27.03.31 30.04.16 06.05.16

Vigde

Vereide

10.04.16

Victoria Therese Skjerdal og Vidar Hetle

Breim

07.05.16

Ingelin Flølo og Torbjørn Niiranen

Slik ser utsikten ut frå Kålsstøylen ovanfor Reed. 26. juni blir det friluftsgudsteneste her. Sjå oversikta over friluftsgudstenester side 30.